

HELSINGIN KAUPUNGIN liikuntavirasto
HELSINGFORS STADS idrottsverk

Toimintakertomus 2010

Hyvinvointia kaikenikäisille

Liikuntavirasto toteutti keskeistä tavoitettaan onnistuneesti. Tuotimme monipuolisia palveluja erilaisille asiakasryhmille ja aktivoimme ja tuimme muita liikuntapalvelujen tuottajia, liikuntaseuroja ja liikuntalaitoksia.

Helsingin kaupungin liikuntapoliittinen ohjelma 2001–2010 on antanut toiminnallemme suuntaviivat jo vuosia ja lukuisten konkreettisten hankkeiden avulla palvelumme ovat laajentuneet ja parantuneet entisestään. Ohjelman keskeinen tavoite 490 kilometrin pääulkoilureitistö saatiin lähes valmiiksi. Kattavan tekojärätaverkon rakentaminen sitä vastoin ei täysin toteutunut suunnitellussa laajuudessa määrärahojen supistumisen vuoksi, mutta se tullaan saattamaan loppuun lähivuosina. Kaiken kaikkiaan vuoropuhelu kaupunkikonsernin ja muiden liikuntapalvelujen tuottajien kanssa on lisääntynyt ja sen jatkaminen on tärkeää nyt käynnistettyä uutta liikuntastrategiaa valmisteltaessa.

Haasteellinen talousvuosi oli kokonaisuudessaan hallinnassa. Tulotavoite ylittyi noin 1,9 miljoonalla eurolla ja menojenkin osalta pysyimme talousarviossa. Liikuntapaikkojen suunnitteluun, rakentamiseen, perusparannuksiin ja alueiden esirakentamisiin käytettiin yhteensä 19,3 miljoonaa euroa. Suurin valmistunut investointikohde oli Jakomäen uimahalli, joka palvelee liikkuja peruskorjauksen jälkeen entistä ehompana. Uimahallin perusparannus on osa Jakomäen liikuntapuiston kokonaisuudistusta, joka tehtiin yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, opetusviraston ja lähi-alueen koulujen kanssa. Liikuntapuisto on monipuolinen helposti saavutettavissa oleva lähiliikuntapaikka, joiden tarve ja suosio vuosi vuodelta vain kasvaa. Suomen Liikunnan Ammattilaiset palkitsivat onnistuneen hankkeen ”Vuoden liikuntatekona”.

Nuoret lumilautailijat ottivat heti omakseen vuoden lopussa avautuneen lumilautailumäki Lumi-parkin. Kivikon liikuntapuiston täyttömäkeen valmistunut lautailumäki on loistava esimerkki public–private-hankkeesta, jossa liikuntavirasto luo olosuhteet ja kol-

mas sektori pyörittää toimintaa. Ulkoilulle upeat talviolosuhteet lisäsivät muutoinkin ulkoliikkujien määrää huippuvuosien tasolle ja käyntikertoja kirjattiin yli 5 miljoonaa. Myös aurinkoinen kesä toi runsaasti kävijöitä sekä maa-uimaloihin että uimarannoille.

Helsingin kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan liittyen käynnistettiin useita liikuntahankkeita. Alakouluikäisiä lapsia innosti liikkumaan EasySport-liikuntakerhot, joita järjestettiin koulujen liikuntatiloissa tai lähihalleissa kymmeniä. Edellisvuonna aloitettu nuorten toiveisiin perustuva FunAction-toiminta laajeni onnistuneesti osaksi Lähiöliikuntatoimintaa.

Senioriliikunnan toimenpideohjelma 2006–2010 toteutui liikuntaviraston, sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen yhteistyönä. Hankkeen keskeisiä saavutuksia olivat kotihoitoon ja vanhustalouden henkilöstön koulutukset iäkään liikkumisen tukemiseen. Syksyllä käynnistyi liikuntaviraston koordinoima 2,5-vuotinen Stadin kundi kondikseen -hanke, joka on suurin yksittäinen KKI (Kunnossa Kaiken Ikää) ohjelman hanke. Se toteutetaan yhteistyössä liikuntaviraston, henkilöstökeskuksen ja työterveyshuollon kanssa ja se kohdistuu kaikkiin kaupungin 10 700 miespuoliseen työntekijään.

Merellisten palveluiden kehittäminen jatkui venesatamissa, saarissa ja kalastuksessa. Yhteistyössä Espoon liikuntapalveluiden ja Helsingin ympäristökeskuksen kanssa uudistettiin Saaristo-opas. Sen avulla entistä useammalla on helppo hakeutua upean saaristomme käyttäjiksi. Kaunissaareen rakennettu luontopolku lisäsi saarella kävijöitä ja etenkin lukuisat koululaisryhmät ihastuivat saaren luontoon ja historiaan.

Onnistuneen toimintavuoden perusta on osaava henkilökuntamme, joka ansaitsee suuren kiitoksen työstään. Lämmin kiitos myös liikuntalautakunnalle ja lukuisille yhteistyötahoille, jotka kanssamme edistivät hyvinvointia ja liikunnan iloa.

Anssi Rauramo, liikuntajohtaja

Helsinkiiläisten elämisen laadun ja toimintakykyisyyden parantaminen liikunnan keinoin.

Sisällysluettelo

Liikuntajohtajan katsaus	2
Organisaatio 2010	3
Liikuntalautakunta	4
Liikuntalaitososasto	6
Liikunnanohjausosasto	8
Ulkoliikuntaosasto	10
Merellinen osasto	12
Hallinto-osasto	14
Viraston talous	16
Kehittämysyksikkö	20
Ympäristötavoitteiden toteutuminen	21
Helsinki liikkuu -tutkimus	22
Sammandrag	24
Summary	26
Liitetaulukot	28–31
Tilinpäätös	28
Ohjatun liikunnan suoritteet	29
Rastilan yöpymisvuorokaudet	30
Venepaikat	30
Kalastusluvut pyyntitavoittain	30
Sisäliikuntapaikkojen käyntikerrat	31

Liikuntalautakunta • puheenjohtaja Heta Välimäki

Liikuntavirasto • liikuntajohtaja Anssi Rauramo

Kehittämissyksikkö

- Tekninen yksikkö
- Viestintäyksikkö

Liikuntalaitososasto

- osastopäällikkö Petteri Huurre
- Liikuntalaitokset
- Maauimalat

Ulkoliikuntaosasto

- osastopäällikkö Stefan Fröberg
- Ulkoliikuntapaikat
- Ulkoilalueet
- Ulkoilureitit

Merellinen osasto

- osastopäällikkö Turo Saarinen
- Ulkoilupuistot ja -alueet, saaret ja vesiliikenne • Uimarannat
- Venesatamat • Kalastus
- Rastilan leirintäalue

Liikunnanohjausosasto

- osastopäällikkö Tarja Loikkanen
- Liikunnanohjaus
- Henkilöstöliikunta

Hallinto-osasto

- osastopäällikkö Pekka Alho
- Hallintoyksikkö
- Talousyksikkö
- Henkilöstöyksikkö
- Tietotekniikkayksikkö
- Liikuntapaikkojen varaukset ja avustukset

Edulliset liikuntapalvelut tuovat iloa arkeen

Liikuntalautakunnan toinen vuosi jatkui samoissa merkeissä kuin ensimmäinen: säästöpainneet ja kaupungin tiukka talustilanne pakottivat leikkauksiin. Säästötalkoisiin osallistuminen on välttämätöntä, mutta erittäin hankalaa, varsinkin kun vaikeina aikoina matalan kynnyksen liikuntapaikkoja tarvitaan vielä enemmän kuin muulloin. Monelle liikunta on henkireikä. Edulliset tai jopa ilmaiset, hyvin hoidetut ja monipuoliset liikuntapalvelut tuovat arkeen sisältöä ja iloa silloinkin, kun muusta pitää talouden takia tinkiä. Nuorten lisääntyvästä pahoinvoinnista on saatu hälyttäviä viestejä, joten on entistäkin tärkeämpää muistaa liikunnan merkitys ennaltaehkäisevänä ja yhteisöllisyyttä lisäävänä toimintana.

Lisääntyneen yhteiskunnallisen eriarvoisuuden vuoksi on ensisijaisen tärkeää, että liikunta-

Liikuntalautakunnan jäsenet vuonna 2010

<i>Varsinaiset jäsenet</i>	<i>Puolue</i>	<i>Henkilökohtaiset varajäsenet</i>
Välimäki Heta, puheenjohtaja	SDP	Virkkunen Heikki, 16.6.2010 asti Luja Anne, alkaen 16.6.2010
Karu Heikki, varapuheenjohtaja	KOK	Lanamäki Ari
Hiidenuhma-Valtonen Paula	KOK	Huotinen Timo
Kimiläinen Emma	KOK	Bergroth Maj
Pirhonen Harri	SDP	Kokko Sari, 16.6.2010 asti Virkkunen Heikki, alkaen 16.6.2010
Kempainen Teea	SDP	Kortteinen Lotta
Marno Juuso	Vihreät	Jonininen Jukka
Välikangas Arto	PS	Kujanpää-Kyyhkynen Leila
Lampela Seppo	SKP	Tölkö Anna-Mili
<i>Kaupunginhallituksen edustaja</i>		<i>Varajäsen</i>
Ylikahri Ville		Krohn Minerva

palveluiden saatavuus ei ole kiinni asuinpaikasta tai varallisuudesta. Kun Helsinkiin rakennetaan uusia asuinalueita, liikuntapaikat on huomioitava jo suunnitteluvaiheessa.

Lautakunta piti tärkeänä sitä, että huonoista ajoista huolimatta helsinkiläisten liikunnan harrastajien lajikirjoa ei supisteta, vaan päinvastoin tuetaan mahdollisuuksien mukaan uusien lajien tuloa pääkaupunkiin. Hyviä esimerkkejä ovat Oulunkylään avattu jääkiipeilypaikka ja Kivikkoon tehty lumilautailurinne. Molemmat tukevat Helsingin asemaa monipuolisena talviurheilukaupunkina. Talviurheilua ovat vilkastuttaneet myös kaksi perättäistä lumitalvea. Suotuisten keliä ansiosta esimerkiksi Paloheinän ladut ovat olleet täynnä hiihdosta nauttivia ulkoilijoita. Lautakunta olisi toivonut Helsinkiin myös ensimmäistä parkour-

Liikuntalautakunta kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuussa Töölön kisahallissa. Eturivissä vasemmalta puheenjohtaja Heta Välimäki, Emma Kimiläinen ja Teea Kempainen. Takarivissä vasemmalta Harri Pirhonen, Paula Hiidenhorma-Valtonen, Arto Välikangas ja Juuso Marno.

aluetta, mutta hanke ei valitettavasti ole ainaakaan toistaiseksi edennyt ylemmissä päätösten tekoelimityksissä.

Sääät suosivat merellistä kaupunkiamme myös kesällä, jolloin lukuisat uimarannat olivat vilkkaassa käytössä. Lautakunta tutustui kesällä Helsingin saaristoon ja kävi muun muassa Kaunissaareissa. Tutustumiskäynnillä saimme hyvän kokonaiskuvan kattavista kesäliikuntapalveluista.

Liikuntapoliittisen ohjelman ja avustujajärjestelmän uusiminen on ollut esillä lautakunnan kaikissa kokouksissa. Vuoden 2011 aikana tehtävänä on huolehtia siitä, että kaikki se pohdinta ja taustatyö, jota lautakunta, viraston henkilökunta, seurat ja harrastajat ovat tehneet, tulee kirjattua ja saamme kaupungille hyvän tavoiteohjelman ja suuntaviivat liikuntapalvelujen tulevaisuudesta.

Kiitän hyvästä yhteistyöstä kaikkia lautakunnan jäseniä ja liikuntaviraston osaavaa henkilökuntaa. Kiitos myös aktiivisille helsinkiläisille liikujille, joiden toiminnan ja palautteen ansiosta palveluja on tänäkin vuonna pystytty entisestään parantamaan.

Heta Välimäki
liikuntalautakunnan puheenjohtaja

Kuva: Ahnaceres Oy

Vilkas talvikausi myös sisäliikuntapaikoilla

Liikuntalaitososaston vuosi sujui tuloksellisesti lähes suunnitellulla tavalla. Taloudellisesti tulotavoite ylitettiin selvästi ja kokonaismenoraamissa pysyttiin niukasti. Taloudessa suurimmat haasteet olivat palveluiden ostoissa, joissa erityisesti sekä alku- että loppuvuoden talviset olosuhteet vaativat runsaasti ylimääräistä lumen poistamista liikuntapaikoilta. Kävijämäärätavoitteesta jäätii sisäliikuntatoimintojen osalta noin 70 000 kävijää.

Jakomäen uimahalli oli suljettuna koko vuoden. Itäkeskuksen uimahalliin siirretyt koululaisuinnit lisäsivät toimintaa erityisesti päiväaikaan. Ruoholahden kuntotalon uinti-, kuntosalij- ja palloilutoiminnot päättyivät 30.4.

Maauihaloiden kesä oli kävijämäärältään parempi kuin edelliset kesät. Toukokuun poikkeuksellisen kaunis sää ja heinä-elokuun pitkä hellejakso toi paljon kävijöitä maauihaloihin. Koko kesän kävijämäärä oli Uimastadionilla lähes 264 000 ja Kumpulassa runsaat 133 000. Uimastadionin uuden hälytys- ja kameravalvontajärjestelmän ja Kumpulassa lisätyn vartioinnin avulla alkukesän yöuimariingelmat saatiin merkittä-

västi vähenemään. Maauihalat muuttuivat kesän aikana savuttomiksi.

Oulunkylän liikuntapuiston tekonurmi sai uuden katsomon huoltotiloineen. Liikuntapuiston kuntosalia ehostettiin, ja salille hankittiin täysin uudet kuntosalilaitteet. Salin toiminta ja välineistö saivat asiakkailta kiitosta. Loppuvuodesta tekojääradan toimintaan toi omat haasteensa Kallion tekojääradan jäädytysongelmat. Kallion jää-

pallon ottelut ja harjoitustoiminta siirtyivät kokonaan Oulunkylään.

Kontulan kuntokellarissa uusittiin kosteusvaurioista kärsinyt liikuntasalin lattia. Syksyllä ilkkivaltaiset hissien toimintahäiriöt aiheuttivat ongelmia.

Liikuntamyllly täytti 10 vuotta, ja tapausta juhlittiin yleisurheilun 10-vuotisjuhlakilpailulla. Lasten liikuntahulinat, seniorisäpinät ja nuorten FunAction-toiminta olivat edelleen suosittu-

ja. Liikuntahalliin hankittiin vuoden aikana muun muassa uusi seiväshyppypatja ja kuntosalilaitteita. Telinevoimistelalueen monttujen rakenteet ja pehmusteet uusittiin. Myös juoksusuoran pinnote uusittiin. Liikuntamylllyn kiinteistön huolto siirtyi joulukuun alusta Palmialle.

Laakson ratsastusstadionilla käynnistyi kauden päätyttyä kentän pinnoituksen uusiminen. Tavoitteena on kentän kimmoisuuden, vedenläpäisyky-

➔ *Liikuntamylllyn 10-vuotisjuhlissa palkittiin sen käyttöönottoon merkittävästi vaikuttaneita henkilöitä: eturivissä vasemmalta Ulla Vellamo, Anna-Maija Kivimäki ja Heta Välimäki. Takarivissä vasemmalta Arto Bryggare, Antti Salaterä, Esko Ranto, Harry Bogomoloff ja Anssi Rauramo.*

Kuva Ari Syrjänen

Merkittävimpiä tapahtumia 2010

Tammikuu	Pikaluistelun nuorten SM-kilpailut, Oulunkylän tekojää
	Pikaluistelun nuorten Scandinavian Cup, Oulunkylän tekojää
	Liikuntamylyn 10-vuotisjuhlakilpailut, Liikuntamyly
Helmikuu	Sulkapallon SM-kilpailut, Ruskeasuon palloiluhalli
Maaliskuu	Pikaluistelun ikäkausimaaottelu Suomi–Ruotsi–Norja, Oulunkylän tekojää
	Suomen Islanninhevosten jäätöltti-kilpailu, Oulunkylän tekojää
Maaliskuu	Telinevoimistelun PM-kilpailut, Liikuntamyly
Toukokuu	Helsinki City Run, Töölön kisahalli
	Naisten kymppi, Töölön kisahalli
Kesäkuu	Karjalaliiton juhla, Töölön kisahalli
Elokuu	Kuutamouinti, Kumpulan maauimala
	Helsinki City Marathon, Töölön kisahalli
Syyskuu	Power week -judoleiri, Ruskeasuon liikuntapuisto
	Kuutamouinti, Uimastadion
	Pääkaupunkijuoksu, Pirkkolan liikuntapuisto
	Triathlon-tapahtuma, Uimastadion
Lokakuu	Miekkailun SM-kilpailut, Töölön kisahalli
	Kansainvälinen latinalaistanssikilpailu, Töölön kisahalli
Marraskuu	Rytmisen voimistelun kilpailut, Töölön kisahalli
Joulukuu	Finlandia Open -pöytätennistakilpailut, Ruskeasuon palloiluhalli

vyn ja ratsastettavuuden parantaminen. Päijänne-ajo starttasi jälleen Laaksosta.

Pirkkolan liikuntapuiston suurin hankinta oli uusi jäänhoitokone. Syksyllä alkoi uima- ja palloiluhallien sekä kenttien pukuhuonerakennusten julkisivuremontti. Liikuntapuiston energian kulutuksen kokonaissäätössä onnistuttiin hyvin, säästö vuoden aikana oli 5 prosenttia.

Töölön kisahallissa oli jälleen vilkas vuosi sekä liikkujien että tapahtumien osalta. Voimistelualueella uusittiin välineistöä sekä kanveesin pinta ja alustarakenteet. Syksyllä käynnistyi viraston omien toimistotilojen muutostyöt.

Latokartanon liikuntahallin liikuntasalien latioissa havaittiin ongelmia, joita korjattiin kesän aikana. Halli toimi joulukuussa salibandyn MM-kisojen harjoitusareenana.

Yrjönkadun uimahallia huollettiin kesätauolla. Syksyllä hallin vartiointi herätti paljon keskustelua mediassa. Käpylinnan uima-allas oli 2,5 kuukautta pois käytöstä allasvuodon takia. Jakomäen uimahallin perusparannus valmistui vuoden lopussa. Hallissa uusittiin pukuhuone- ja pesutilat. Myös uimahallin viihtyvyyttä lisättiin kehittämällä allas- ja kuntosalitoimintoja.

👉 *Pirkkolan palloilu- ja uimahallin asiakastytyväisyys oli liikuntapuiston asiakaskyselyssä hyvä. Palloiluhalli tarjoaa loistavat harjoitteluolosuhteet monille lajeille, muun muassa käsipallolle.*

Kävijämäärät lisääntyivät uusien toimintamuotojen myötä

Liikunnanohjausosaston palveluissa korostui entisestään yhteistyön lisääminen eri hallintokuntien ja järjestöjen kanssa erityisesti ikääntyvien sekä lasten ja nuorten liikunnassa.

Sähköinen asiakaspalvelu uudisti ilmoittautumisia

Otettiin käyttöön sähköinen ilmoittautumisjärjestelmä, joka paransi kuntalaisten mahdollisuuksia ilmoittautua ja maksaa sähköisesti ohjatun liikunnan kursseja, selailla kurssitarjontaa ja saada reaaliaikaista tietoa vapaina olevista kurssipaikoista. Noin 50 prosenttia asiakkaista käytti palvelua, muille tarjottiin ilmoittautumismahdollisuutta puhelimitse.

Senioriliikunnan hanke päättyi

Helsingin kaupungilla toteutettiin Senioriliikunnan toimenpideohjelma vuosina 2006–2010 liikuntaviraston, sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen poikkihallinnollisena yhteistyönä. Hankkeen aikana parannettiin ensisijaisesti toiminta- ja liikumiskyvyltään heikentyneiden ikääntyneiden liikuntamahdollisuuksia ja liikunta-aktiivisuutta.

Hankkeen keskeisiä saavutuksia olivat terveyskeskuksen kotihoidon sekä sosiaaliviraston vanhuspalveluhenkilöstön koulutukset iäkkään arkiliikkumisen ja liikuntaharjoittelun tukemiseen. Kotihoidon henkilöstön koulutus liittyi laajempaan Liikkumissopimustoimintamalliin, joka palkittiin Helsingin kaupungin Vuoden saavutus palkinnolla. Toimintamallissa kotihoidon asiakas

on aktiivinen palveluiden käyttäjä, joka osallistuu oman toimintakyvyn ylläpidon suunnitteluun ja toteutukseen.

Hankkeen aikana on koulutettu myös vapaaehtoisia liikuntakavereita kotona asuvan ikääntyneen ulkoilun tueksi ja vertaisohjaajia ikääntyneiden liikuntaryhmiin. Ohjatun ryhmäliikunnan mahdollisuuksia on lisätty käynnistämällä omaishoitoperheiden ja toimintakyvyltään heikentyneiden ikääntyneiden toimintakykyryhmiä. Ikääntyneiden liikuntatapahtumista vuosittainen Citysuunnistus vakiinnutti paikkansa.

Liikunnasta hyvinvointia lapsille ja nuorille

Maaliskuussa käynnistettiin Helsingin kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan liittyen neljä erilaista liikuntahanketta. Niiden avulla haluttiin kehittää ja lisätä lasten ja nuorten hyvinvointia tukevia harrasteliikuntapalveluja, ja etenkin kannustaa terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia lapsia liikunnan pariin. Hankkeiden toteutus on tapahtunut yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa ja etenkin kolmannen sektorin toimijat ovat olleet tässä tärkeä yhteistyökumppani.

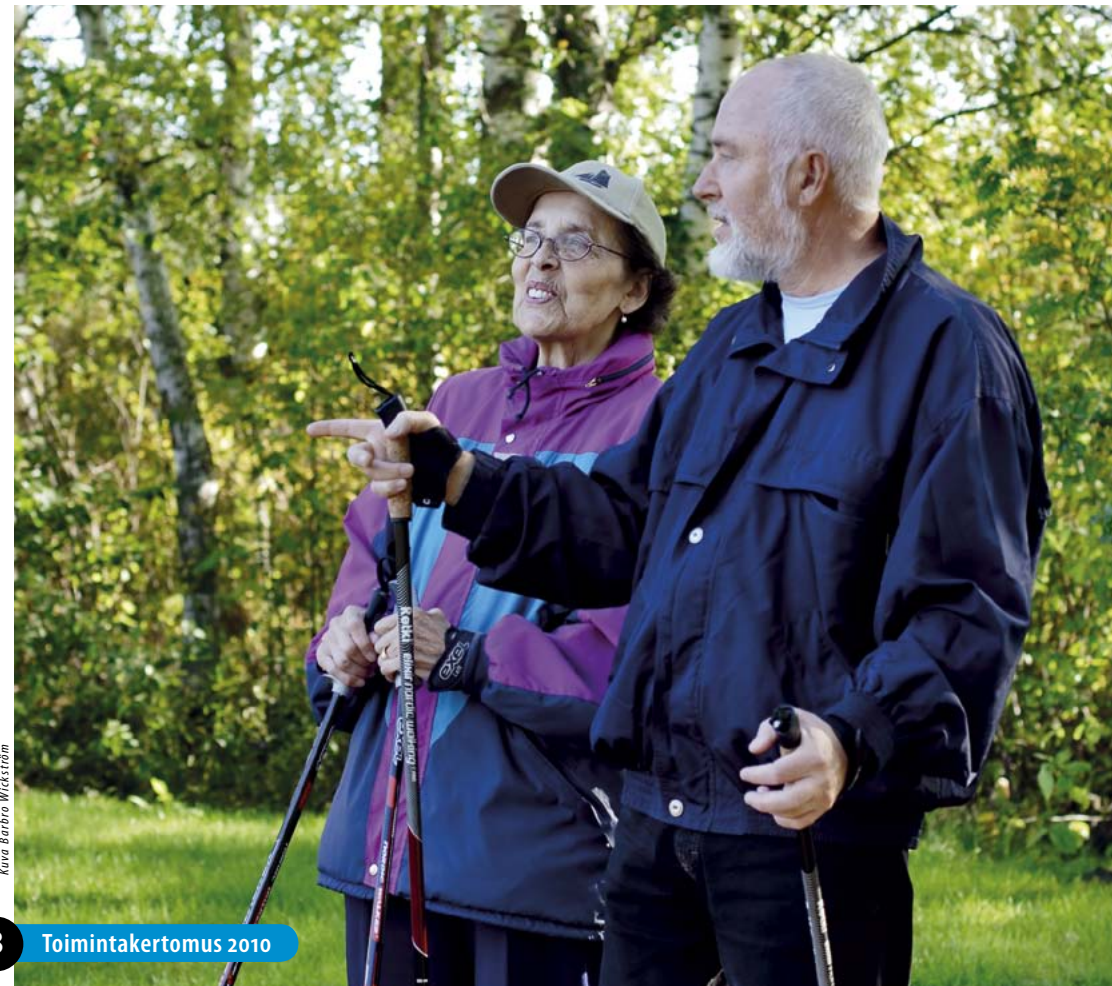
Alakouluikäisille lapsille suunnattuja EasySport-liikuntakerhoja järjestettiin koulujen liikuntatiloissa tai koulujen läheisyydessä sijaitseissa liikuntahalleissa lähes 100 eri ryhmää. Monipuolista matalan kynnyksen liikuntaa tarjoava toiminta oli pääosin maksutonta. Kaikille lapsille haluttiin

tarjota myös mahdollisuuksia erilaisiin lajikokeiluihin, joihin normaalisti on hankalampaa päästä mukaan lajiesimerkkeinä taitoluistelu, jääkiekko ja sirkuskoulu.

Terveys- ja opetusviraston kanssa yhteistyössä aiemmin pilotoitua painonhallintahanketta laajennettiin eri puolille Helsinkiä. Alakouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen järjestetyn neuvon-

nan jälkeen lapset jatkoivat liikuntaa omissa liikuntaryhmissään.

Yhteistyössä Nuoren Suomen kanssa käynnistettiin liikunnan Drop out -hanke. Toiminnan tavoitteena oli osallistaa nuoria aiempaa paremmin oman liikuntatoimintansa suunnitteluun ja toteutukseen. Hankkeessa keskityttiin koulussa järjestettävien nuorten ideoimiin liikuntatapah-

Kuva Barbro Wickström

tumiin. Hanke kytkeytyi osittain Nuoren Suomen valtakunnalliseen Your Move -kampanjaan. FunAction-toiminta laajeni koskemaan yläkouluikäisiä nuoria.

Nuorten osallisuus lähiöliikunnassa

Lähiöliikunnan painopisteenä oli nuorten liikkumisen edistäminen. Jo edellisenä vuonna ensileitään ottanut nuorten FunAction-toiminta jatkui. Nuorten toiveisiin perustuva FunAction oli viikoittaista toimintaa, johon 13–17-vuotiaat nuoret osallistuivat liikuntapassilla ilman ennakoilmoittautumista.

Itä-Helsingin yläkoululaisia opettajineen aktivoitiin osallistumaan keväällä Liikuntamylyssä järjestettyihin toimintapäiviin. Kesällä lähiöliikunta-alueilla toteutettiin FunAction-kiertue yhteistyössä nuorisosiiankeskuksen kanssa. Liikunnallista toimintaa järjestettiin nuorisotalojen läheisyydessä olevilla lähiliikuntapaikoilla sekä Pihlajamäen nuorisopiistossa. FunAction oli osa kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteuttamista.

Erityisliikunta

Erityisliikunnassa kehitettiin lasten sovellettua liikuntaa. Uutuutena käynnistettiin syksyllä lievistä liikuntavammaisten lasten ja nuorten ryhmä, kehitysvammaisten lasten temppujumppa sekä erityistä tukea tarvitsevien lasten liikunnallinen iltapäiväkerho. Kaupungin hallintokuntien välistä yhteis-

työtä jatkettiin terveyskeskuksen fysioterapiayksiköiden kanssa. Yhteistyö alueellisten psykiatristen poliklinikoiden kanssa jatkui myös tiiviinä.

Yhteistyötä vammaisjärjestöjen kanssa jatkettiin ja ryhmiä järjestettiin viikoittain yli 40. Liikuntavirasto oli aktiivisesti mukana sekä järjestöjen että kaupungin muiden hallintokuntien erityisliikunnan tapahtumissa.

Henkilöstöliikunta

Henkilöstöä motivoitiin omaehtoisen arkiliikunnan pariin. Yhteistyössä henkilöstökeskuksen tiedotuksen kanssa tuotettiin taukoliikunnan videoklipit Helmi-intraan.

Vuoden aikana keskityttiin liikuntapalvelujen monipuolistamiseen lisäämällä yhteistyösovimuksia uusien yksityisten palvelun tuottajien ja urheilujärjestöjen kanssa.

Stadin kundi kondikseen -hanke

Syksyllä käynnistyi liikuntaviraston koordinoima, 2,5-vuotinen, poikkihallinnollinen, Stadin kundi kondikseen -hanke, joka on osa kaupungin työhyvinvoinnin toimintaohjelmaa vuosille 2010–2013. Hanke toteutetaan yhteistyössä liikuntaviraston, henkilöstökeskuksen ja työterveyshuollon kanssa ja se kohdistuu kaikkiin kaupungin 10 700 miespuoliseen työntekijään. Hankkeen neljä päätoimintoa ovat maksuttomat Suomi Mies Seikkailee -kuntotestaukset, liikuntaneuvonta, miehille räätälöidyt liikuntaryhmät ja työyhteisöjen oman liikuntatoiminnan aktivoiminen.

Kuvataimisto Redee, kuva Tero Sivila

Lumilautailumäki Lumiparkki avautui Kivikkoon

Koko ulkoliikuntaosaston toimintaan ja kenttien kävijämääriin vaikuttivat merkittävästi talvikauden sääolosuhteet. Ulkoilun kannalta erinomaisen talven sekä alkutalven 2010–2011 johdosta käyntikertoja kirjattiin yli 5 miljoonaa. Edellisen kerran päästiin yhtä suuriin lukuihin vuosina 2004 ja 2005.

Osaston kannalta merkittävin asia oli lumilautailumäki Lumiparkin avautuminen Kivikkoon 29.12. Mäki toteutettiin public–private-periaatteella. Liikuntavirasto rakensi mäkeen tarvittavan infrastruktuurin ja yhteistyökumppani hoitaa mäen ylläpidon ja pyörittää mäen edellyttämää toimintaa. Merkittävää oli myös Kontulan tekojääradan rakentamisen aloittaminen. Tekojäärata on ensimmäinen koko Itä-Helsingissä ja se avautuu luistelijoille talvikaudeksi 2011–2012.

Ulkoliikuntapaikat

KESÄ- JA SYYSTOIMINTA

Jakomäen ja Laajasalon liikuntapuistoihin valmistui uudet lähiliikuntapaikat. Suomen Messut Osuuskunnan kanssa kehitettiin Käpylän liikuntapuistoa ja muun muassa amerikkalaisen jalkapallokentän pinta uusittiin samalla kun kenttää jouduttiin siirtämään. Kallion kentän tekonurmi uusittiin, ja kenttä heräsi uuteen eloon. Muun muassa HIFK on ilmaissut kiinnostuksensa pelata jalkapallon 1. divisioonatunneilla kentällä.

Osaston kentillä järjestettiin jalkapalloturnaukset Helsinki Cup sekä tyttöjen Stadi Cup.

Käpylän liikuntapuiston kesäkuiseen rock-konserttiin myytiin lähes 20 000 lippua. Yksittäisiä tapahtumia oli myös lähioissa, esimerkkinä toukokuussa veikkausliigan joukkueen Myllykosken Pallon pelivierailu Tapulin liikuntapuistoon. Suomen Cupin neljännen kierroksen ottelu sai koti-joukkueen kannattajat sankoin joukoin liikkeelle.

Hiekkakentän ympärille löysi tiensä noin 1 200 paikallista jalkapallon ystävää.

TALVIKAUDEN TOIMINTA

Talvikausi oli luonnonjääkenttien kannalta hyvä ja osaston kaikki yli 50 kenttää saatiin jäädytettyä. Kallion kentän pinnoitteen uusiminen tuot-

ti ongelmia kentän jäädytyksen kanssa ja tekojääkauden alku myöhästyi yli kuukaudella. Pakkaskausi alkoi poikkeuksellisesti jo marraskuussa ja kaudeksi 2010–2011 saatiin lähes 30 luonnonkenttää luistelukuntoon jo joulukuun puolivälissä.

➔ *Talin uusi perhepolku innosti liikkumaan.*

➔ Uusi Lumiparkki osoitti heti tarpeellisuutensa.

Ulkoilualueet ja -puistot, ladut sekä ulkoilureitit

KESÄ- JA SYYSOIMINTA

Talin perhepolku avattiin toukokuussa ja kaikille soveltuva reitti sai paljon positiivista palautetta. Erityisesti perheet ilmaisivat kiitoksensa uudesta mahdollisuudesta liikkua yhdessä. Uusia kuntovälineitä asennettiin Lauttasaareen, Lassilaan ja Mustikkamaalle. Ulkokuntolaitteet sopivat erityisen hyvin muun muassa ikääntyville liikkujille.

TALVIKAUDEN TOIMINTA

Talvi oli hyvä hiihtämiseen. Lunta oli runsaasti ja latuverkosto pystyttiin kunnostamaan kokonaisuudessaan. Jäälatuja ei kuitenkaan voitu tehdä koko talvena veden noustua jään päälle. Matkaluisteluradat olivat kovan pakkastalven vuoksi poikkeuksellisen pitkän ajan käytössä. Radat saatiin kuntoon jo tammikuun puolivälissä ja niillä luisteltiin aina maaliskuun alkuvuikolle asti. Loppuvuosi toi lumipeitteen Helsinkiin jo marraskuun puolella ja koko latuverkosto saatiin kunnostettua hiihtäjien iloksi poikkeuksellisesti jo jouluksi. Paloheinässä järjestettiin nuorten Hopeasompakilpailut. Kilpailujärjestelyt jouduttiin tekemään kahteen otteeseen. Kovan pakkasen vuoksi kilpailut peruttiin 19.–21.2. mutta 12.–14.3. Pakilan Vedon kanssa yhteistoimin läpiviedyt kisat onnistuivat erinomaisesti. Nuoria 13–16-vuotiaita hiihtäjiä osallistui kilpailuihin yhteensä noin 1 750.

Merkittävimpiä tapahtumia 2010

Helmikuu	Talvirieha	Paloheinä
Toukokuu	Maa ilma kylässä -festivaali	Kaisaniemen kenttä
	Suomen Cup -ottelu MPS–MYPA	Tapulin kenttä
Kesäkuu	Kaisafest-tapahtuma	Kaisaniemen kenttä
	Stadi Cup	Kontulan liikuntapuisto
	Helsinki Live -konsertti	Käpylän liikuntapuisto
Heinäkuu	Muse- ja Pink-konsertit	Kaisaniemen kenttä
	Tuska Open Air Metal -festivaali	Kaisaniemen kenttä
	Nuorten jalkapallon Helsinki Cup	Käpylä, Kontula, Siltamäki, Töölön pallokenttä ym. nurmikentät
	Liitokiekon kansainvälinen turnaus	Kontulan ja Siltamäen kentät
	Ratapyöräilyn SM-kilpailut	Velodromi
Elokuu	Nike Premier cup	Talin liikuntapuisto
	Yleisurheilun nuorten SM-kilpailut	Eläintarhan kenttä
	City cooper -juoksutapahtuma	Rautatien tori
	Pyöräilyn Tour de Helsinki	Velodromi

Monipuoliset merelliset palvelut – yhteistyötä eri toimijoiden kesken

Nettobudjetoitu merellinen osasto teki hyvän taloudellisen tuloksen kansantalouden notkahduksesta huolimatta. 1990-luvun laman kokemusten perusteella tätä osattiin odottaa, sillä veneily ja kotimaan matkailu eivät juurikaan supistu laman alkuvaiheessa, vaan vasta työttömyyden kasvaessa suureksi. Näin ollen osaston tulojen kannalta tärkeät venesatamatoiminta ja Rastilan leirintäalue ylittivät tulotavoitteensa.

Osasto osallistui kaupunginjohtajan laatupalkintokilpailuun ja saavutti siinä osallistujien keskiarvon ylittävän pistemäärän. Henkilökunnan koulutuksessa painopisteenä oli merenkulkuosaamisen kehittäminen.

Veneily

Liikuntaviraston suoravuokrauksessa oli yhteensä 4 015 venepaikkaa 47 satamassa. Paikkoja jäi vuokraamatta 73 (123 vuonna 2009) tyhjien paikkojen keskittyessä lähinnä Pitkäsillanrantaan ja Lähteelän venesatamaan Kirkkonummella.

Salmissaaren uusi 50-paikkainen venesatama otettiin käyttöön keväällä. Sataman palveluihin kuuluu sähkö, valaistus ja vesi. Lisäksi satamaan rakennettiin septi- ja pilssiveden tyhjennysasemat.

Virasto vuokrasi kaudeksi 2010–2011 ylläpitämiltään 13 talvisäilytysaluetta yhteensä noin 1 800 talvisäilytyspaikkaa veneilijöille. Uutena väliaikaisena säilytyspaikkana otettiin käyttöön noin 2,1 hehtaarin alue Jätkäsaaresta. Ensimmäisen ker-

ran oli mahdollista varata etukäteen veneen talvisäilytyspaikka Laivalahden Porslahden tai Rajasaaren talvisäilytysalueelta. Tavoitteena oli muun muassa luvattoman talvisäilytyksen vähentäminen. Veneilijät suhtautuivat uudistukseen erittäin myönteisesti.

Helsingin kaupungin omistamissa ja hallinnassa olevissa venesatamissa sekä veneiden talvisäilytysalueilla otettiin käyttöön yhteiset ”Venesatamasäännöt”. Niihin koottiin aiemmin voimassa olleet säännöt ja ohjeistukset ja saatettiin ajantasalle yleiseen ja ympäristön turvallisuuteen liittyvät asiat.

Veneily-yksikön asiakaskyselyyn vastanneista venepaikanhaltijoista 60 % antoi yksikön toiminnan yleisarvosanaksi hyvä tai kiitettävä. Esille tulleita epäkohtia parannettiin vuoden aikana.

Länsimetron rakentamisen vuoksi Koivusaaren venesatamatukikohdasta jouduttiin luopumaan ja uusi tukikohta perustettiin tilapäisesti Sompasaareen Helsingin Satamalta vapautuneeseen rakennukseen. Kruunuvuorenrantaan rakennettavaksi aiotun uuden tukikohdan suunnittelu-työ jatkui yhteistyössä kaupungin muiden hallintokuntien kanssa.

Vuonna 2009 kaupungin alueelle luvattomasti varastoituja veneitä myytiin huutokaupalla tai romutettiin. Myös uponneita veneitä nostettiin meren pohjasta.

Veneily oli yhteistyötahona mukana rakentamassa Uivaa Venenäyttelyä Lauttasaaressa ja Töölönlahden Kuutamouinti-tapahtumaa.

Uimarannat, saariston ulkoilupaistot ja -alueet sekä ulkoilusaaret

Osaston hoidossa oli yhteensä 27 uimarantaa, joista 15 oli valvottuja. Oma henkilökunta vastasi 12 uimarannan valvonnasta ja kolme rantaa oli uima-seurojen hoidossa. Liikuntaviraston talviuintipaikkoja oli 14, joista valtaosa on seurojen ja yhdistysten ylläpitämiä.

Kaunissaaren perhesaunan remontti ja koiratarha sekä Pihlajasaaren Elannon huvilan piha-keittiö/WC-rakennus valmistuivat. Suuritoimintaisen ja läntisen Pihlajasaaren yhdistävän sillan uusiminen aloitettiin. Rantapelastajat saivat 12 valvotulle uimarannalle valvontatasanteet ja valvonta-alueen rajaavan liputusjärjestelmän. Hietarannan uimarannan uuden huolto- ja kahvilarakennuksen rakentaminen alkoi syksyllä.

Saaristoyksikön henkilökunta oli tukemassa lukuisia tapahtumia suurimpana Beach Volleyn SM-kilpailut Hietarannassa.

Vesiliikenne

Liikuntavirasto kehitti ja koordinoi Helsingin alueella tapahtuvaa vesiliikennettä. Ulkoilusaariin oli 15 säännöllistä vesiliikennereittiä. Pihlajasaaren toinen reitti Ruoholahdesta oli pois käytöstä siltatyömaan vuoksi kuten edellisenäkin kesänä.

Virasto hallinnoi vesiliikennelaitureita mantee-reella ja saaristossa sekä Kauppatorin vesiliikenteelle vuokrattuja laitureita. Vuokralaisina oli vesi-

liikenneryittäjiä, jotka järjestivät reittiliikennettä sekä tilaus- ja sightseeing-risteilyjä.

Yhteistyössä vesiliikenneryittäjien kanssa markkinoitiin vesiliikennereittejä ja ulkoilusaaria toukokuun vesiliikennepäivänä sekä matka- ja venemessuilla. Helmikuussa julkistettiin uudistettu Saaristo-opas, joka tehtiin yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa.

Kalastus

Vanhankaupunginkosken suvannon onkikoulutoiminta täydentyi erityislusten onkitapahtumalla. Ilahduttavasti myös palvelutalo- ja vanhainkotiryhmät vierailivat tiuhasti jokisuulla.

Osallistuttiin Mätäjokifestivaaleille, Pikku-Huopalahti-tapahtumaan, Stadi onkeen ja Aurinkolahden kanavan kesätapahtumaan. Perinteinen Koskipäivätapahtuma järjestettiin elokuun viimeisenä lauantaina Vanhankaupunginkoskella.

Yhteistyö kalatalousalan järjestöjen, muiden virastojen ja tutkimuslaitosten sekä viestimien kanssa jatkui. Kolmivuotinen Lapsesta kalaan-hanke Suomen vapaa-ajankalastajien keskusjärjestön kanssa päättyi.

Kalastusyksikkö panosti jokialueen valvontaan, merialuetta unohtamatta. Kaupungin edustan merialueelle istutettiin noin 150 000 siikaa ja noin 30 000 vaellusikäistä meritaimenta. Yksivuotiaista meritaimenta ei tänä vuonna istutettu kalanviljelyllisten syiden takia. Sen sijaan jatkokasvatettuja ankeriaita istutettiin velvoiteistutuksina 6 000, kaksivuotiaita karppeja 480 ja noin 3 500 kirjolohta.

Kalastuslupamyynti oli lievähkössä laskussa. Linnustuslupamäärät pysyttelivät ennallaan.

Rastilan leirintäalue

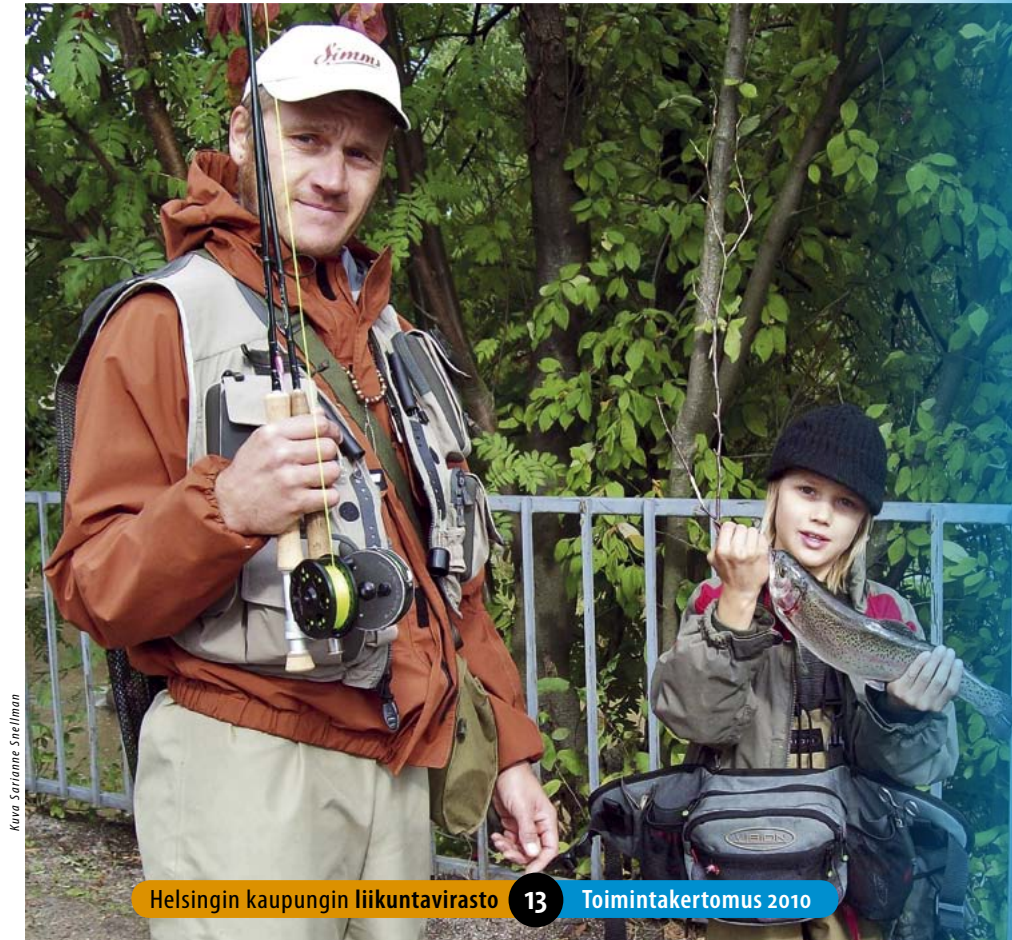
Rastilan yöpymisvuorokausia kertyi ennätyselliset 100 767, joista 40 % eli yli 40 000 matkailijaa noin 50 eri maasta. Yöpymisvuorokaudet kertyivät yöpymisistä teltoissa (11 983), matkailuajoneuvoissa (60 497), mökeissä (26 179) ja kesähoselli Karavaanissa (2 108).

Majoituspalveluiden lisäksi alueella vuokrattiin saunatiloja ja polkupyöriä sekä järjestettiin yleisiä saunavuoroja, talviuintia ja lasten saunavuoroja. Vastaanoton laajennustyöt valmistuivat ennen kesäsesonkia ja vanha Isännän talo remontoitiin viihtyisäksi edullisesti vuokrattavaksi 25 hengen kokoustilaksi. Loppuvuodesta aloitettiin viiden uuden perhemökin pohjatyöt.

Leirintäalueelle toimiva Henkilöhuoltamotointi on osoittautunut tarpeelliseksi. Se tarjoaa yhteistyössä Rastilan Kartanoravintolan ja erilaisten yhteistyötahojen kanssa mahdollisuuden kokous-, virkistys- tai työhyvinvointipäivän viettoon. Asiakasryhmiä oli yhteensä 84, joista kaupungin työyhteisöjä 48 ja yksityisiä 36.

Henkilöhuoltamon suosituimmiksi lajeiksi nousivat jousiammunta, lenkkeily ja naurujoga. Kirkkovene oli vesillä 12 kertaa. Kalastusyksikkö järjesti asiakkaille tilaisuuksia kalatietoudesta ja perhonsidonnasta.

➔ **Kalastus on mukava tapa ulkoilla yhdessä.**

Merkittävimpiä tapahtumia 2010

Tammikuu	Matkamessut, Helsingin Messukeskus
Helmikuu	Venemessut, Helsingin Messukeskus
Huhtikuu	Koskimelonta, Vanhankaupunginkoski
Toukokuu	Kirjoloihen istutus, Pikku-Huopalahti
	Stadi onkii, Mustikkamaa
	Venehuutokauppa, Jätkäsaari
	Vesiliikennekauden avaus. Alennettuja ja ilmaisia kuljetuksia lähiluokkusaariin ja vesibussikierroksille
Kesäkuu	Mätäjokifestarit, Kannelmäki
Heinäkuu	Beach volley -rantalentopalloturnaus, Hietaniemen uimaranta
	Lohenuistelun EM-kilpailut, Kaivopuisto
Elokuu	Beach football -turnaus, Hietaniemen uimaranta
	Kuutamointi, Töölönlahti
	Koskipäivä, Vanhankaupunginkoski
	Uiva venenäyttely, Vattunokka
	Ilotulituksen SM-kilpailut, Rajasaari
	Dragon melonta, Kaisaniemi

Kuva Tomi Ruuska

Kuva Sarianna Snellman

totasoisia ohjeita. Osallistuttiin kaupungin uuden laskentajärjestelmän käyttöönoton valmisteluun. Taloushallintopalvelun kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti viraston prosessivastaavat osallistivat palveluprosessien kehittämiseen.

Henkilöstöyksikkö

Henkilöstöyksikkö tuotti henkilöstöhallinnon tukipalveluja liikuntaviraston johdolle ja esimiehille. Käytiin keskusteluja palvelujen toteutumisesta ja yhteistoiminnan suunnittelusta. Koko viraston henkilöstötarpeiden arviointi suoritettiin viideksi seuraavaksi vuodeksi. Syyskuussa toteutettiin viraston työhyvinvointikysely, jonka tulokset johtavat kehittämissuunnitelmiin. Helmikuussa ja syksyllä neuvoteltiin järjestelyieristä, joiden mittareina käytettiin tuloksellisuusperusteita.

Henkilöstö

Liikuntavirastossa oli vuoden lopussa 159 (159 vuonna 2009) kuukausipalkkaista vakanssia, joista virkoja oli 12. Tuntipalkkaisia vakinaisia tehtäviä oli 321 (321). Vakinaisessa palveluksessa olevien henkilöiden määrä vuoden lopussa oli 432 (436). Pysyvään palvelussuhteeseen valittiin 28 (35) henkilöä.

Sähköisen asioinnin kehittäminen jatkui

Kaupungin keskitettyyn kirjaamotoimintaan siirtyminen näkyi erityisesti loppuvuoden toiminnassa. Vireillä olevien vanhempien asioiden ratkaisemista kiirehdyttiin. Valmisteltiin arkistomateriaalin siirtoa kaupunginarkistoon. Lautakunnan kokouksia pidettiin 13 ja niissä käsiteltiin yhteensä 252 asiaa. Sähköisen asioinnin kehittäminen jatkui tiiviinä koko vuoden.

Talouslyksikkö

Talouslyksikkö raportoi kuukausittain talousarvion toteutumisesta käyttötalouden, investointien ja irtaimen omaisuuden hankintojen osalta. Valmisteltiin liikuntatoimen talousarvioehdotus vuodeksi 2011 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2011–2013. Kassatoiminnot olivat yksikön painopistealue ja niihin liittyen laadittiin viras-

Henkilöstön määrä 31.12. vuosina 2006–2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Vakinaisia	425	423	429	436	432
Määräaikaisia	31	36	46	48	52
Kausityöntekijöitä	116	147	170	171	153
Kesätyöntekijöitä	79	74	121	97	187
Yhteensä	651	680	766	752	824

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n veloitus työvoiman ostopalveluista oli 411 763 (415 830) euroa. Viraston palveluista osa on kausiluonteista, ja henkilöstön määrä vaihtelee vuoden eri aikoina. Kesä- ja kausityöntekijöitä oli yhteensä 340.

Työllistämisarvojen työskenteli vuoden aikana 35 (33) henkilöä. Eläkkeelle siirtyi 15 (9) ja muusta syystä palveluksesta erosi 6 (6) henkilöä. Vuorotteluvapaata käytti 14 (18) ja osa-aikaeläkkeelle siirtyi 6 työntekijää. Yhteensä osa-aikaeläkkeellä oli vuoden aikana 19 (12). Henkilöstön keski-ikä oli 45,5 (45,07) vuotta. Järjestelyeristä korotettiin 209 henkilön tehtäväkohtaista tai perustuntipalkkaa ja henkilökohtaisia lisiä myönnettiin 69 henkilölle. Näistä kustannukset olivat yhteensä 11 464 euroa kuukaudessa.

Henkilöstökoulutus

Koulutukseen osallistui yhteensä 237 (216) henkilöä ja koulutuspäiviä kertyi 1185 (988). Esimiesvalmennukseen osallistui vuoden aikana 4 (10) henkilöä. Tämän lisäksi 9 (11) henkilöä suoritti tutkinnon tai muun laajan opintokokonaisuuden.

Huomionosoitukset

Merkkipäivien, kaupungin pitkän palvelun ja eläkkeelle lähdön johdosta huomionosoituksia jaettiin yhteensä 19 168 (12 892) euron arvosta. Hyvistä työsaavutuksista palkittiin 46 henkilöä yhteensä 26 600 eurolla. Kuntaliiton mitaleita haettiin 13 henkilölle. Kaupunginjohtaja myönsi 30 vuoden ansiokkaasta palveluksesta Helsinki-mitalin 9 (9) viraston työntekijälle.

Tietotekniikkayksikkö

Kehitettiin viraston tietotekniikkaympäristöä ja palveluja tukevia ohjelmistoja. Osastojen yhteistyönä varmistettiin tulevien kaupunkiyhteisten palveluiden toimintaedellytykset ja osallistuttiin Töölön kisahallin ja Rastilan rakennushankkeiden tietotekniikan kehittämiseen. Tietotekniikkahankintojen virastotason linjaus hyväksyttiin johtoryhmässä lokakuussa.

Suurimpana yksittäisenä hankkeena valmistui liikunnanohjauksen kurssitoiminnan myynti ja laskutus Leevi-järjestelmällä. Sähköisen asioinnin osuus koko myynnistä oli noin puolet. Leevi-järjes-

telmän tuotantoon osallistuu kaupungin 4 virastoa, yksi liikelaitos ja 4 tietotekniikkatoimittajaa.

Uimahallien kassaohjelmistojen arvonlisäverokannan ja tiliöinnin muutokset hoidettiin verohallinnon ohjeistuksen ja aikataulun mukaisesti. Liiketoiminnan jatkuvuutta turvattiin keskittämällä oleellisen tiedon tallennus- ja varmistuspalvelut kaupungin puitesopimustoimittajalle. Ahjo-hankkeen lautakuntatyöskentelyn toimintaedellytykset luotiin liikuntalautakunnan kokoukseen.

Suurin yksittäinen tietotekniikan ylläpitoponnistus oli Windows 7 arkkitehtuurin käyttöönotto ja testaus. Tämä mahdollistaa Windows 7 työasemapäivitykset vuoden 2011 aikana. Lähiverkon palvelimia oli loppuvuodesta enää yksi. Ulkoisten palveluntarjoajien suojissa toimi 8 tuotantopalvelinta. Leevi-järjestelmän käyttämät palvelimet uusittiin kustannustehokkaiksi vuoden lopussa. Helsinki-verkon käyttäjätunnuksia oli ylläpidossa 650. Lähiverkossa oli vuoden lopussa 270 työasemaa ja verkon toimintavarmuus oli hyvä koko vuoden.

Varausyksikkö

Varausyksikkö siirtyi hallinto-osaston alaisuuteen vuoden alusta. Liikuntaseurojen avustushakemusten siirtymistä sähköiseen järjestelmään vuonna 2011 kehitettiin ja testattiin. Yksikön tiivis yhteistyö liikuntaseurojen kanssa jatkui lajikokousten ja tiedotustilaisuuksien kautta. Seuraparlamentin ja varausyksikön hyvä yhteistyö jatkui. Liikuntaviraston sähköistä Leevi-varaus-, palvelu- ja hallintotoimintojen tietojärjestelmää kehitettiin pitkin vuotta.

Yksikön toiminta laajeni, kun sille siirtyivät sekä kansallisten että kansainvälisten liikuntatapahtumien koordinoititettävät. Merkittävien kansainvälinen liikuntatapahtuma Helsingissä oli salibandyn MM-kilpailut. Liikuntavirasto oli edustettuna kahdessa merkittävässä kansainvälisessä liikuntakonferenssissa, SportAccordissa Dubaissa sekä kansainvälisen naisliikuntaverkoston IWG:n maailmankonferenssissa Sydneyssä. Kansallisella puolella merkittävimmät tapahtumat olivat Naisten Kymppi, Helsinki City Run ja City Marathon.

Taloudelliset tavoitteet saavutettiin

Käyttötalous

Liikuntatoimen tulot olivat 14,0 (13,2 vuonna 2009) miljoonaa euroa. Tulot kasvoivat edellisvuodesta 6,5 % ja ylittivät talousarvion 1,9 miljoonalla eurolla (15,8 %).

Liikuntatoimen käyttömenot olivat yhteensä 76,1 (77,0) miljoonaa euroa. Vuoden 2009 menoihin sisältyi ylimääräinen avustus 1,9 miljoonaa euroa, jolloin vertailukelpoisesti esitettynä käyttömenot kasvoivat noin 1 miljoonalla eurolla eli 1,3 %:lla edellisvuodesta. Talousarvioon verrattuna liikuntatoimen menot alituivat 0,1 miljoonaa euroa. Menot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina kaikissa kululajeissa. Vuokrat nousivat 1,2 miljoonaa euroa, ja nousu johtui kaupungin sisäisten vuokrien kasvusta sekä uusien vuokraohteiden siirtymisestä liikuntaviraston vuokrataviksi. Viraston käyttömenoihin sisältyy avustuksia liikuntalai-

toksille ja -järjestöille 15,2 (17,04) miljoonaa euroa. Menot ilman sisäisiä vuokria ja avustuksia olivat 0,57 miljoonaa euroa edellisvuotta pienemmät ja alittivat talousarvion 0,34 miljoonalla eurolla eli 0,9 %.

Käyttötalouden talousarvio jakaantui kolmeen osaan. Talousarvion sitova erä oli käyttömenot 65 951 000 euroa. Tämä alitettiin 254 765 eurolla. Merellinen osasto sisältäen Rastilan leirintäalueen toimi nettobudjetoituna yksikkönä. Sen talousarvion sitova erä oli toimintakate (tulojen ja menojen erotus) -3 547 000 euroa. Merellisen osaston toimintakatteen toteutui -3 355 048 euroa eli 191 952 euroa tavoitetta enemmän. Liikunnanohjausosasto toimi myös nettobudjetoituna osastona, nyt toista vuotta. Sen toimintakatetavoite oli -1 236 000 euroa ja toteutunut toimintakate oli -1 066 094 euroa eli 169 906 euroa tavoitetta enemmän.

Investoinnit

Liikuntapaikkojen suunnitteluun, rakentamiseen ja perusparantamiseen sekä Rastilan leirintäalueelle oli talousarvioon varattu määrärahoja 15,7 miljoonaa euroa. Lisäksi kaupunginvaltuusto myönsi yhteensä 2,042 miljoonan euron ylitysoikeuden määrärahoihin. Liikuntapaikkainvestointeihin oli siten käytettävissä kaikkiaan 17,742 miljoonaa euroa, joista käytettiin 15,6 miljoonaa euroa. Lisäksi liikuntatoimi käytti esirakentamisen ja lähiörhaston erillismäärärahoja 4,0 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa keskeneräisten investointihankkeiden valmiiksi saattamiseen on saatu 1,76 miljoonan euron ylitysoikeus vuoden 2011 talousarvioon.

Irtaimen omaisuuden perushankintamäärärahoja oli talousarviossa 1 213 000 euroa. Irtaimen omaisuuden määrärahoista käytettiin 1 202 000 euroa.

Suoritteet ja tuottavuus

Laitostoiminnassa käyntikertoja oli 3,6 miljoonaa, jolloin talousarvioon merkitystä tavoitteesta jäätiin hiukan. Ulkokenttätoiminnassa talousarviotavoite ylitettiin 1,8 %:lla, kun käyntikertoja tilastoitiin 3,9 miljoonaa. Uimarantatoiminnassa kävijätavoite ylitettiin peräti 68 %:lla helteisen kesän vuoksi. Liikunnanohjauksen käyntikerroissa talousarviotavoite ylitettiin 15,6 %:lla, leirinnän yöpymisvuorokausien määrässä 7 %:lla ja venepaikkojen määrässä 2 %:lla. Myytyjen kalastuslupien määrä väheni hiukan edellisvuodesta ja talousarviotavoite jäi saavuttamatta.

Liikuntatoimen tuottavuuslaskennan perusvuosi oli 2007. Suoritteina ovat laitostoiminnan, ulkokenttätoiminnan, uimarantatoiminnan ja liikunnanohjauksen käyntikerrat, leirintätoiminnan yöpymisvuorokaudet, venesatamatoiminnan venepaikat sekä kalastus-

luvat. Menoina ovat käyttömenot ilman avustuksia lisätynä pois-toilla ja työllistettävien henkilöstömenoilla ja menoihin on tehty indeksikorjaus. Tuottavuuslaskelmat tehdään käyntikertojen ja liikuntapaikkojen valvottujen aukiolotuntien perusteella. Liikuntatoimen tuottavuusindeksi on käyntikertatietojen mukaan laskettuna kasvanut 10 prosenttia ja aukiolotuntien mukaan laskettuna 17 prosenttia perusvuodesta 2007. Kun liikuntavirasto on pysynyt talousarviossaan vaikka menoraami on supistunut ja suoritekehitys on ollut suotuisaa mm. muutamien uusien liikuntapaikkojen vuoksi, viraston tuottavuus on kehittynyt positiivisesti vuonna 2010. Suoritemääriä ovat kasvattaneet uusien liikuntapaikkojen lisäksi toimintatapamuutos liikunnanohjausosaston tarjoamissa ohjatun liikunnan palveluissa sekä ulkoliikunnalle poikkeuksellisen suotuisat sääolot.

Suoritteiden kehitys vuosina 2008–2010

Suoritteet	TOT-2008	TOT-2009	TOT-2010	TA-2010
Laitostoiminnan käyntikerrat	3 580 060	3 667 907	3 593 278	3 669 000
Ulkokenttätoiminnan käyntikerrat	3 186 882	3 618 661	3 887 405	3 819 000
Uimarantatoiminnan käyntikerrat	404 910	893 163	1 387 823	824 000
Liikunnanohjauksen käyntikerrat	413 312	536 508	566 313	490 000
Leirinnän yöpymisvuorokaudet	91 537	89 895	100 767	94 000
Kalastustoiminnan kalastusluvat	7 734	7 318	7 255	8 000
Venepaikat	11 992	12 013	12 063	11 800

Tuottavuuden kehitysindexit vuosina 2008–2010

Tuottavuus (2007 = 100)	TOT-2008	TOT-2009	TOT-2010	TA-2010
Käyntikertaa kohti	95	103	110	109
Aukiolotuntia kohti	105	106	117	116

Liikuntatoimen avustukset vuosina 2006–2010

1 000 euroa tilinpäätöksen mukaan	2006	2007	2008	2009	2010
Laitokset: • yli 170 000 euroa	8 314	8 172	8 243	10 154*	8 409
• alle 170 000 euroa	300	300	225	225	225
Tapahtuma-avustukset	72	73	69	68	67
Järjestöt: • tuettu käyttö	3 304	3 492	3 630	3 792	3 741
• vuokra-avustukset	1 050	1 110	1 186	1 200	1 182
• toiminta-avustukset	1 460	1 498	1 576	1 602	1 577
Avustukset yhteensä	14 500	14 645	14 929	17 041	15 201

* Vuonna 2009 maksettiin liikuntaviraston avustusmäärärahojen kautta rakennusmestari Aimo Mäkisen perintörahat 1 866 224 euroa Jääkenttäsäätiölle jäähallihankkeen toteuttamiseksi Vuosaaren (Kvsto 9.12.2009).

Järjestöt

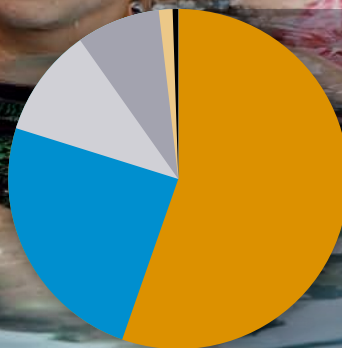
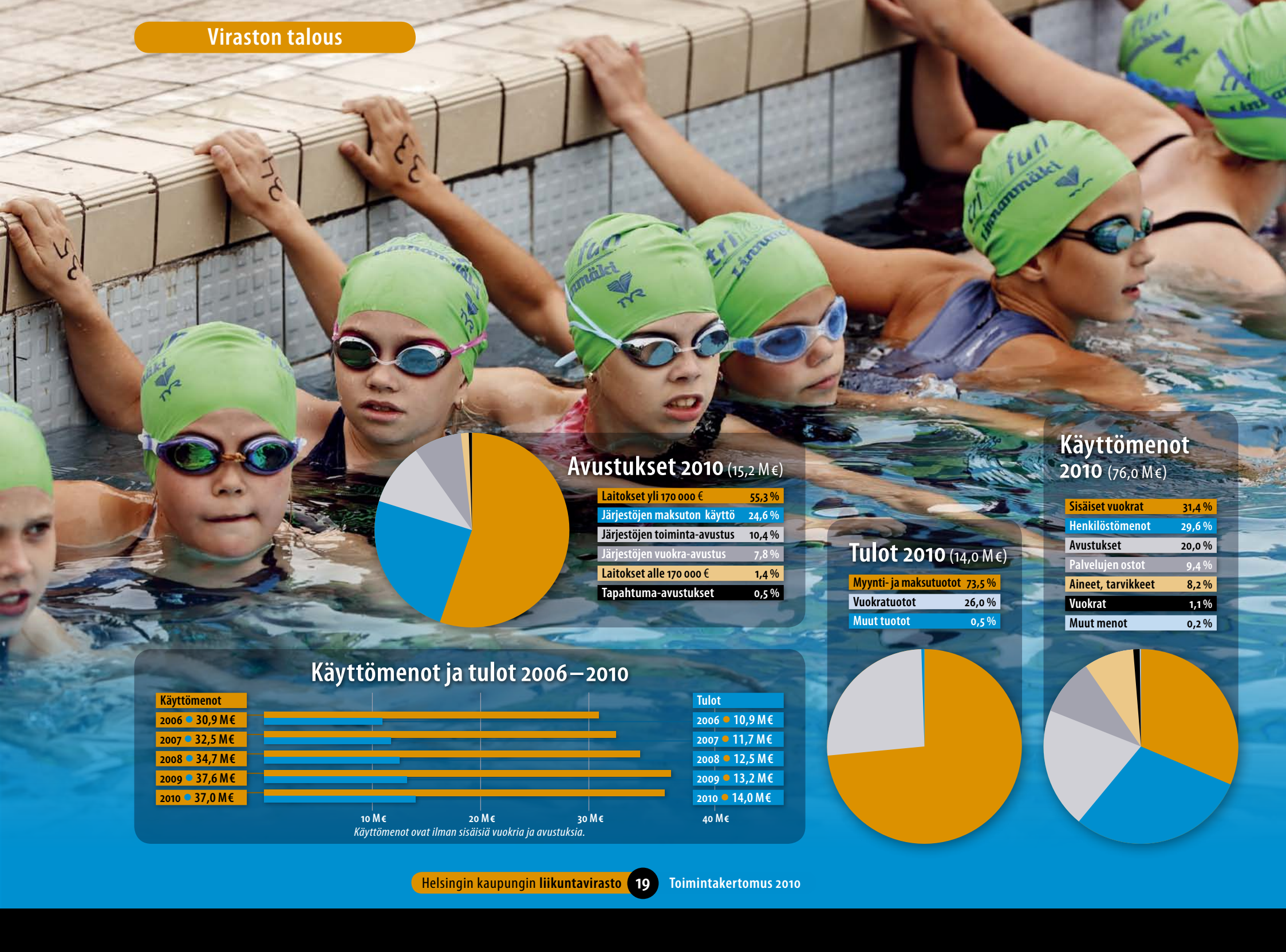
Liikuntaseuroille sekä vammais- ja eläkeläisjärjestöjen liikuntatoimintaan myönnettiin toiminta- ja vuokra-avustuksia 2 759 000 (2 802 000 vuonna 2009) euroa. Liikuntatilojen tuetun käytön menot olivat 3 741 000 (3 792 000) euroa. Toiminta-avustusta sai liikuntatilojen tuetun käytön ja/tai vuokra-avustuksen lisäksi 362 (373) liikuntaseuraa, joista 36 (26) oli vammais- ja eläkeläisjärjestöä. Suurin toiminta-avustus oli 68 801 (68 842) euroa ja pienin 200 (200) euroa.

Yhteisöjen tukeminen vuosina 2006–2010

1 000 euroa	2006	2007	2008	2009	2010
Liikunnan järjestötoiminnan tukeminen	5 814	6 100	6 392	6 594	6 500
Tapahtuma-avustukset	72	73	69	68	67
Uima- ja urheiluhallit	8 614	8 472	8 468	10 379	8 634
Yhteensä	14 500	14 645	14 929	17 041	15 201

Laitokset ja säätiöt

Laitos- ja säätiöavustuksia saivat Helsingin Uusi Jalkapalloareena Oy, Helsinki Halli Oy, Jääkenttäsäätiö, Vuosaaren Urheilutalo Oy, Urheiluhallit Oy, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Stadion-säätiö, Nuorisojääkenttä Oy, Tapanilan Urheilutalosaatiö, Suomalaisen Yhteiskoulun osakeyhtiö ja Lauttasaaren yksityiskoulujen kannatusyhdistys ry.

Avustukset 2010 (15,2 M€)

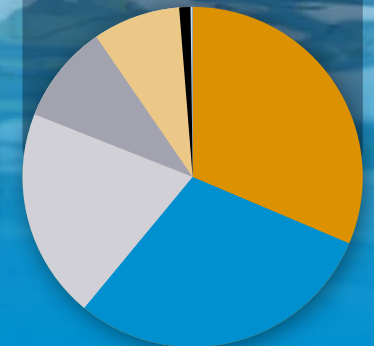
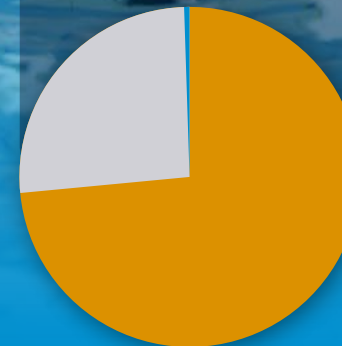
Laitokset yli 170 000 €	55,3 %
Järjestöjen maksuton käyttö	24,6 %
Järjestöjen toiminta-avustus	10,4 %
Järjestöjen vuokra-avustus	7,8 %
Laitokset alle 170 000 €	1,4 %
Tapahtuma-avustukset	0,5 %

Käyttömenot 2010 (76,0 M€)

Sisäiset vuokrat	31,4 %
Henkilöstömenot	29,6 %
Avustukset	20,0 %
Palvelujen ostot	9,4 %
Aineet, tarvikkeet	8,2 %
Vuokrat	1,1 %
Muut menot	0,2 %

Tulot 2010 (14,0 M€)

Myynti- ja maksutuotot	73,5 %
Vuokratuotot	26,0 %
Muut tuotot	0,5 %

Käyttömenot ja tulot 2006–2010

Käyttömenot

Tulot

Käyttömenot ovat ilman sisäisiä vuokria ja avustuksia.

Liikuntapoliittisen ohjelman loppuraportti valmistui

Helsingin kaupungin vuosien 2001–2010 liikuntapoliittisen ohjelman loppuraportti valmistui. Osallistuttiin vahvasti liikuntalautakunnan käynnistämisen uuden liikuntastrategian valmisteluun. Osana valtakunnallista liikuntatutkimusta julkistettiin tutkimus helsinkiläisten liikunnan harrastamisesta.

Järjestettiin johtoryhmän ja liikuntalautakunnan talousarvioseminaarit ja valmisteltiin liikuntatoimen osuus Helsinki–Vantaa kuntaliitoksen esiselvitykseen.

Osallistuttiin valtakunnallisen terveyttä edistävän liikunnan tutkimuksen suunnitteluun sekä valtakunnallisen liikuntapaikkarekisterin kehittämiseen ja seurantar ryhmän työhön.

Viestintäyksikkö

Kehitettiin sähköistä viestintää ja aktiivista palvelutiedottamista jatkettiin. Helsingin kaupungin uudistettu intranet Helmi otettiin käyttöön maaliskuussa. Siinä yhdistyvät kaupungin yhteinen tieto ja virastokohtaiset intranetit. Viestintäyksikkö oli vetovastuussa liikuntaviraston oman intranetin luomisesta ja käyttöönotosta. Koko vuoden kestäneiden valmisteluiden, koulutuksen ja sisällön luomisen jälkeen liikuntaviraston Helmi-intra julkaistiin joulukuussa. Helmi edistää merkittävästi viraston sisäistä viestintää tarjoamalla henkilöstölle ajanmukaiset ja helpokäyttöiset sähköiset tietolähteet – tulevaisuudessa myös verkkotyötilat.

Henkilöstölehti Viestikapula ilmestyi noin kerran kuussa yhteensä 12 numeroa. Lisäksi kiireisiä viestejä sisältävää Pikaviestiä toimitettiin edelleen tarpeen mukaan, yhteensä 19. Yksikön tarjoamat viestinnän

ja markkinoinnin tukipalvelut sekä eri osastoille että virastotasolla lisääntyivät.

Tekninen yksikkö

Suurimmat investointikohteet olivat Jakomäen uimahallin perusparannus ja Hietarannan uuden kahvilan ja pukuhuonerakennuksen uudisrakennustyön aloittaminen. Pirkkolan uima- ja palloiluhallin julkisivujen perusparannus saatiin myös lähes valmiiksi. Kontulan liikuntapuiston tekojääkentän ja kumirouhetekonurmen rakentaminen aloitettiin ja Pihlajasaaren sillan uudisrakennustyö saatiin lähes valmiiksi ennen talven tuloa.

Liikuntapaikkojen suunnitteluun, rakentamiseen, perusparannuksiin ja alueiden esirakentamisiin käytettiin 19,3 miljoonaa euroa. Erillismäärärahoja käytettiin Jakomäen liikuntapuiston ylipainehallivarauksen pohjatyöhön ja pysäköintialueen rakentamiseen. Vuosaaren liikuntakeskus Oy:n tontin esirakentaminen aloitettiin yhteistyössä halliyhtiön kanssa ja Hietarannan kahvila- ja pukuhuonerakennuksen pilaantuneiden maiden poistoa jatkettiin.

Tekninen yksikkö valmisteli hankesuunnitelmat Laajasuon liikuntapuiston ja Kontulan liikuntapuiston tekojääkentän ja kumirouhetekonurmen uudisrakennustyöstä. Näiden lisäksi valmistui Uimastadionin ulkoilualueiden historiallinen selvitys ja vesibussilaitureiden jätehuoltoselvitys.

Yksikkö osallistui myös Helsingin alueella tapahtuvaan kaavoitustyöhön ja toimi asiantuntijana viraston vuokraustoiminnassa sekä kiinteistöjen ja alueiden kunnossapitotehtävissä.

Energiatehokkuus huomioitiin kaikissa rakennushankkeissa

Liikuntavirasto osallistui Itämeri-haastekampanjan toimenpiteiden toteuttamiseen monin eri tavoin. Venesatamien jätehuolto parannettiin muun muassa kahdella uudella septitankkien imutyhjennyslaitteistolla, jotka sijoitettiin Salmisaaren ja Laivalahden venesatamiin. Lisäksi Katajanokan vierassataman imutyhjennyslaitteisto uusittiin ja Kaunissaassa saatiin käyttöön ponttonille asennettu käsikäyttöinen laitteisto. Vesireittiliikenteen satamaverkon jätehuoltoselvitys ja -suunnitelma valmistui.

Hajakuormituksen vähentämiseksi on kunnallisteknisen verkon ulkopuolella olevien kiinteistöjen vesi- ja jätevesijärjestelmät kartoitettu ja korjaussuunnittelu ja korjaustoimet aloitettu. Ulkoilusaarten ja uimarantojen jätehuolto parannettiin muun muassa Kaunissaassa ja Aurinkolahdessa ja ulkoilusaarissa otettiin käyttöön uusia kuivakäymälöitä. Merellisen osaston henkilöstöä osal-

listui öljyntorjunta- ja merenkulkukoulutukseen. Venesatamien, uimarantojen ja ulkoilualueiden jätehuolto tehostettiin ja parannettiin. Jätteiden lajittelua jatkettiin ja parannettiin monissa sisäliikuntapaikoissa. Liikuntapahtumissa edellytettiin jätteiden keräämistä ja kierrättämistä sekä yleistä siisteyttä.

Energiansäästösuunnitelman mukaisia toimenpiteitä toteutettiin liikuntavirastossa suunnitelmallisesti. Energiatehokkuutta parannettiin peruskorjaushankkeilla ja talotekniikkaa kehittelemällä. Energiatehokkuus otettiin huomioon uudisrakentamisen ja peruskorjausten yhteydessä kaikissa hankkeissa. Lisäksi useissa viraston kiinteistöissä ja ulkoliikuntapaikoilla muutettiin valaisimia energiatehokkaammiksi sekä lvi-kalusteita vettä ja energiaa säästävimmiksi. Merkittävimpiä valmistuneita hankkeita olivat Pirkkolan uimahallin julkisivun sekä Jakomäen uimahallin peruskorjaustyöt.

Liikuntaviraston kaukolämpöverkkoon liitettyjen kiinteistöjen energian- ja veden kulutus kehittyi seuraavasti:

Ominaiskulutus vuosittain	2002	2006	2008	2010
Lämpö kWh/m ³	37	38	37	38
Sähkö kWh/m ³	19	25	29	23
Vesi vesim/m ³	0,23	0,26	0,25	0,23

Kuva: Tomi Ruuska

Lasten ja nuorten suosituin laji oli uinti

Helsinkiäisten liikunnan harrastamista selvitettiin vuosina 2009 ja 2010 toteutetussa Helsinki liikkuu -tutkimuksessa, joka oli osa kansallista liikuntatutkimusta. Nyt jo viidennen kerran tehty tutkimus on toteutettu neljän vuoden välein vuodesta 1994 lähtien. Tulokset perustuvat TNS Gallupin puhelinhaastatteluihin, joita tehtiin ympäri vuoden.

Yli puolet aikuisista liikkuu terveyden kannalta riittävästi

Kaksi kolmasosaa eli 66 prosenttia (55 % vuonna 2006) helsinkiläisistä aikuisista harrastaa terveyden kannalta riittävästi liikuntaa eli vähintään kolme kertaa viikossa ripeää ja reipasta liikuntaa, joka aiheuttaa jonkin verran hikoilua ja hengästymistä. Lähes kaikki ilmoittavat harrastavansa liikuntaa. Naiset ovat miehiä aktiivisempia liikkujia, kun taas miehet harrastavat rasittavampaa liikuntaa.

Kävelylenkkeily aikuisten suosituin liikuntamuoto

Kävelylenkkeily on aikuisten helsinkiläisten suosituin liikuntamuoto, sitä harrastaa 47 prosenttia (51 % v. 2006). Seuraavaksi suosituimpia liikuntamuotoja ovat kuntosaliharjoittelu, juoksulenkkeily, pyöräily, uinti ja voimistelu. Kävely on menettänyt hieman harrastajia juoksulenkkeilylle. Sauvakävelyn nousubuumi on pysähtynyt. Harrastajamäärät ovat kasvaneet etenkin kuntosaliharjoittelussa, juoksulenkkeilyssä, voimistelussa ja joogassa.

Kun vastaajilta kysyttiin mitä liikuntaa he haluaisivat harrastaa, mitä he eivät vielä harrastaneet, niihin kahdeksan prosenttia haluaisi harrastaa uintia. Syyt miksi haluamaansa lajia ei harrasteta, ovat ajanpuute, laiskuus ja terveydelliset syyt.

Eniten (83 %) aikuiset harrastavat liikuntaa omatoimisesti yksin. Toiseksi eniten (60 %) liikutaan omatoimisesti ryhmässä, joka osuus on kasvanut kaikkina viitenä tutkimuskertana. Merkittävää kasvua on erityisesti liikunta-alan yrittäjien järjestämässä liikunnassa (15 % > 24 %). Liikuntaseurat liikuttavat 17 prosenttia (14 % v. 2006) helsinkiläisistä aikuisista, joista valtaosa on miehiä.

Aikuisista helsinkiläisistä joka kolmas on urheiluseuran tai liikuntajärjestön jäsen. Vapaaehtoistoimintaan osallistuu 14 prosenttia helsinkiläisistä. Reilusti yli puolet on käynyt seuraamassa urheilutapahtumia paikan päällä viimeisen vuoden aikana.

Kevyen liikenteen väylät ovat helsinkiläisten eniten käyttämä liikuntapaikka, 24 prosenttia vastaajista ilmoitti sen suosituimmaksi liikuntapaikaksi. Seuraavina tulevat ulkoilureitit, kuntosalit, voimistelusalit, palloiluhallit ja salit sekä luontoympäristö.

Aikuiset helsinkiläiset kuluttavat rahaa vuodessa omaan liikuntaan keskimäärin 750 euroa. Miehet käyttävät vuodessa 931 euroa, mikä on selvästi enemmän kuin naisten vastaava summa, joka on 585 euroa. Kulutetut rahamäärät ovat huomattavasti enemmän kuin neljä vuotta sitten vastavassa tutkimuksessa.

Kaupalliset yritykset lisänneet osuuttaan nuorten liikkujina

Helsinkiläisistä lapsista ja nuorista lähes kaikki (95 %) harrastaa liikuntaa. Heistä lähes kaksi kol-

masosaa liikkuu vähintään kolme kertaa viikossa. Pojat ovat tyttöjä aktiivisempia liikkujia. Suosituinta lajia uintia harrastaa 25 prosenttia, muita suosikkilajeja ovat voimistelu, jalkapallo, pyöräily, luistelu, tanssi ja hiihto.

Lapset ja nuoret harrastavat eniten liikuntaa omatoimisesti ryhmässä (39 %) ja toiseksi eniten liikuntaseuroissa (34 %), jonka osuus oli pudonnut edellisestä tutkimuskerrasta. Aikaisemmin lähes puolet helsinkiläistä lapsista ja nuorista liikkui liikuntaseuroissa. Kaupalliset liikuntayritykset ovat tulleet myös lasten ja erityisesti nuorten liikkujaksi, koska kaupalliset palvelut sisältävä vastausvaihtoehto ”muuten” oli lähes kaksinkertaistunut 27 prosenttiin. Oman liikunnan ohessa helsinkiläisistä nuorista 12 prosenttia osallistuu liikunnan vapaaehtoistoimintaan ohjaajana tai muissa tehtävissä.

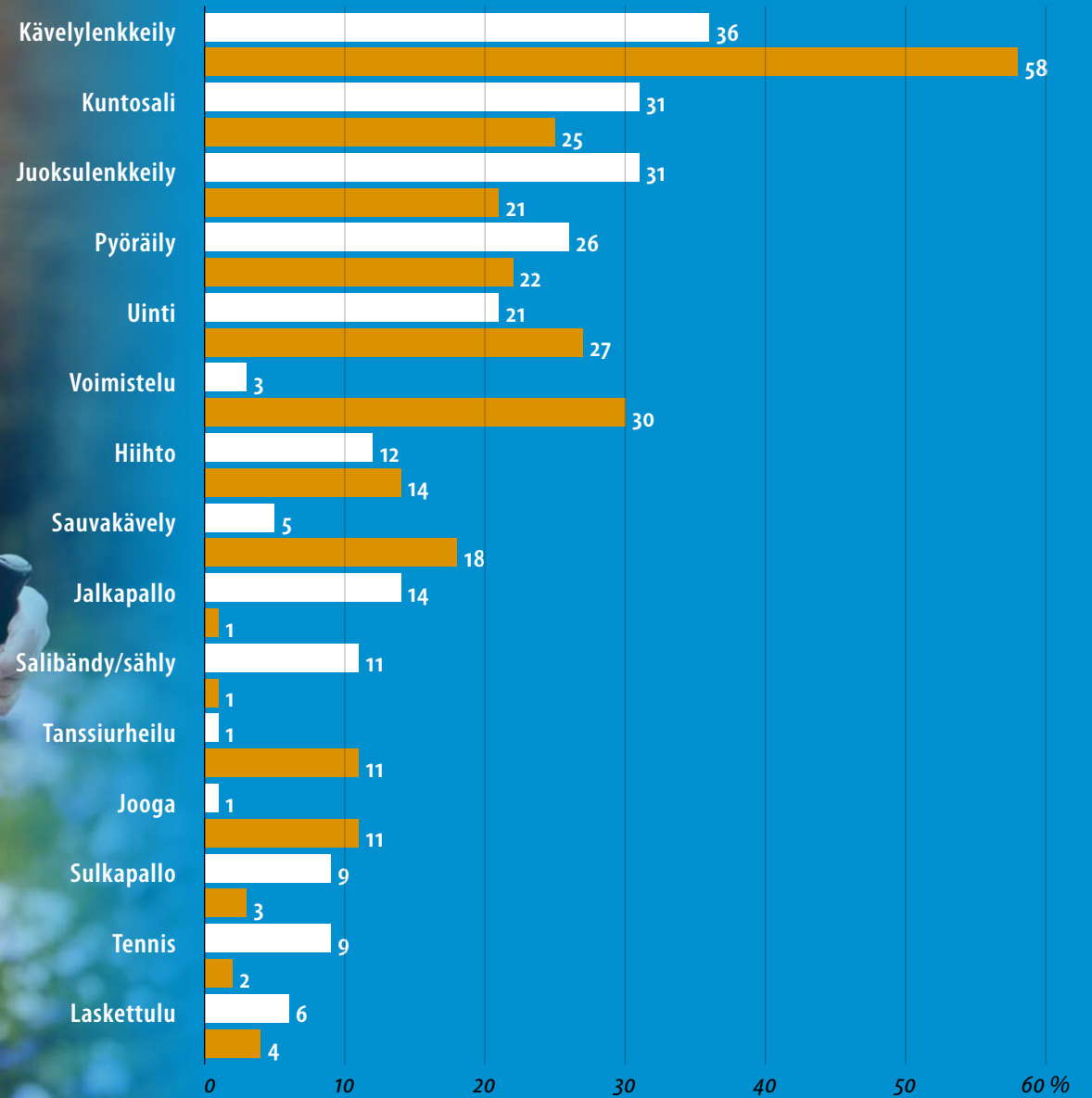
Lapset ja nuoret harrastavat liikuntaa entistä enemmän, mutta samalla heidän on arvioitu olevan huonokuntoisempia kuin ennen. Tämä ristiriita selittyy sillä, että peruselämän fyysinen aktiivisuus on vähentynyt, jota tiettyjen liikuntalajien harrastamisen yleistymisen ei pysty paikkaamaan. Lasten liikunta on muuttunut pysyvästi päivittäisestä pihalla ja lähialueilla leikkimisestä ja pelaamisesta enemmän määrätyn ajan tapahtuvaksi lajien harjoittelemiseksi. Arkiliikunnan ”pakko” on poistunut, enää ei tarvitse pyöräillä kaverin luokse kun hänet voi tavoittaa myös matkapuhelimella tai tietokoneella.

Pekka Jyrkiäinen, suunnittelija

Suosituimmat liikuntamuodot. Helsinkiläiset naiset ja miehet vuonna 2010

Hälsa och kondition för alla åldrar

Idrottsverket har lyckats sköta sin viktigaste uppgift. Vi har producerat mångsidiga tjänster för olika målgrupper och vi har aktiverat och stött andra producenter av motions- och idrottstjänster, föreningar och motionsanläggningar.

Helsingfors stads idrottspolitiska program för 2001–2010 har redan i många år utgjort riktlinjen för vår verksamhet, och tack vare ett stort antal konkreta projekt har våra tjänster vidgats och förbättrats ytterligare. Ett av de främsta målen i programmet, ett 490 km långt stamnät av friluftsleder, har i det närmaste fullbordats. Anläggandet av ett heltäckande nät av konstisbanor har däremot på grund av minskad resurstilldelning inte kunnat fullbordas i planerad omfattning, men de återstående banorna väntas bli byggda under de närmaste åren. På det hela taget har dialogen mellan stadskoncernen och de övriga producenterna av motions- och idrottstjänster ökat och det är viktigt att samspelet fortsätter, nu när idrottsstrategin för den kommande perioden har kommit igång.

Det har varit ett utmanande år ekonomiskt sett, men det har som helhet behärskats. Målet för intäkterna överskreds med 1,9 miljoner euro, och budgeten höll också för kostnadernas del. Inalles var kostnaderna för planering, byggande, renovering och markpreparering av idrottsanläggningar 19,3 miljoner euro. Det största enskilda slutförda investeringsobjektet var simhallen i Jakobacka, som efter helrenovering nu betjänar allmänheten bättre än någonsin. Simhallrenoveringen är ett led i den totala förnyelsen av Jakobacka idrottspark, som har genomförts i samarbete mellan stadsplaneringskontoret, utbildningsverket och skolorna i närheten. Idrottsparken är en mångsi-

dig och lätt tillgänglig förortsmotionsanläggning; behovet av parken ökar år för år, och uppskattning av den tilltar också. Förbundet för yrkesfolk inom idrotten i Finland rf har utsett det lyckade projektet till Årets Gärning för motionens del.

Snowboardåkarna, övervägande unga, tog genast med nöje emot snöparken i Stensböle när den öppnades i slutet av året. Backen på ett berg av utfyllnadsmark är ett utmärkt exempel på ett lyckat public–private-projekt, där idrottsverket skapar förutsättningarna och den tredje sektorn tar hand om verksamheten. Vinterförhållandena

var också i övrigt fina och mängden stadsbor som rörde på sig utomhus ökade till snudd på rekordnoteringar; över 5 miljoner besök bokfördes. Den soliga sommaren gav också hög besöksfrekvens, både i friluftsbaden och på badstränderna.

I anslutning till Helsingfors stads program för ökad sundhet bland barn och unga sattes flera motions- och idrottsprogram i gång under året. Lågstadiebarn stimulerades att gå med i klubbarna EasySport, som hade verksamhet på tiotals håll i skolgymnastiksalor och i andra anläggningar i skolornas närhet. Den under föregående

år igångsatta verksamheten FunAction, med önskemål från de unga själva som grund, utvecklades till en lyckad del av förortsmotionsverksamheten.

Åtgärdsprogrammet för seniormotion 2006–2010 realiserades i samarbete mellan idrottsverket, socialverket och hälsocentralen. Till detta projekts viktigaste resultat hör utbildningen av personal inom hemvården och åldringsvården som stöd för motion bland de äldre. På hösten inleddes, med idrottsverket som koordinerande organ, ett 2½-årigt projekt för motion bland stadens 10 700 manliga anställda, Stadin Kundi Kondikseen; det är det största enskilda projektet inom programmet I form för livet (KKI). Det drivs i form av ett samarbete mellan idrottsverket, personalcentralen och företagshälsövården.

Utvecklingen av de havsrelaterade tjänsterna fortgick i båthamnar, på holmarna och för sportfiskets del. I samarbete med Esbo idrottsverk och Helsingfors miljöcentral utkom Skärgårdsguiden i reviderad upplaga. Med guiden som hjälp kan allt flera söka sig till vår magnifika skärgård. En nyanlagd naturstig på Sibbo Fagerö ledde till större mängder besökare på ön; framför allt uppskattade ett stort antal skolgrupper Fagerös fina natur och historia.

Grunden för det lyckade verksamhetsåret är idrottsverkets kompetenta personal, som förtjänar ett stort tack för sina insatser. Jag vill också varmt tacka idrottsnämnden och våra många samarbetspartners, som med oss bidrar till främjandet av helsingforsarnas välmåga och motionsglädje.

*Anssi Rauramo
idrottsdirektör*

Well-being for people of all ages

The Sports Department successfully performed its core task. We produced a broad mix of services for different customer groups while encouraging and supporting other providers of sports services as well as sports clubs and establishments.

The City of Helsinki's sports programme for 2001–2010 has guided our activities for years, and we have expanded and improved our services with the help of numerous concrete projects. The programme's key objective of a 490-kilometre network of main trails has nearly been reached. Plans to build a comprehensive network of artificial skating rinks had to be pared down owing to budget cuts, but work will proceed in the coming years. All in all dialogue with other parts of city administration and providers of sports services has increased, and it is important to continue this dialogue as we prepare a new sports strategy.

Finances were kept under control, though this was a challenge. We exceeded our income target by about 1.9 million euros while staying within budget on the cost side. Expenditure related to the planning, construction and renewal of sports facilities and the preconstruction of areas totalled 19.3 million euros. The biggest investment project was the renewal of the Jakomäki Swimming Hall, which is now able to serve users better. This was part of the broader improvement of the Jakomäki Sports Park in cooperation with the City Planning Department, the Education Department and neighbourhood schools. Sports parks offer accessible facilities serving multiple purposes, and their use and popularity continue to grow from year to year. The Federation of Finnish Sports Professionals recognized the project as the "Sports Act of the Year".

Young snowboarders flocked to Helsinki's new Snowpark when it opened late in the year on an artificial hill in the Kivikko district. This is a splendid example of public–private cooperation, with the Sports Department getting things set up and the third sector running activities. Excellent conditions for winter sports got people up and about,

the number of visits recorded in outdoor recreation exceeded 5 million, making 2010 a peak year. Sunny weather attracted lots of people to outdoor pools and beaches in the summer as well.

Several sports projects were started in connection with Helsinki's Welfare Plan for Children and Youth. EasySport clubs were arranged

for preschoolers in dozens of schools and sports halls. FunAction, introduced the year before in response to young people's wishes, was successfully expanded and integrated with neighbourhood sports activities.

The Senior Sports Action Plan 2006–2010 was implemented in cooperation with the Social Services Department and health centres. Key achievements included training for care providers to help them get elderly people to exercise at home or in an institutional setting. In the autumn a 2.5-year fitness project coordinated by the Sports Department was launched, covering all of the city's 10,700 male employees. This is the biggest project in the Fit for Life programme and is being carried out in cooperation with the Personnel Centre and occupational health care.

The development of maritime services continued at marinas, on islands and in fishing waters. The Archipelago brochure was revised in cooperation with the Espoo Sports and Recreation Department and the City of Helsinki Environment Centre. This will make it easier for more people to explore our beautiful archipelago. A new nature trail on Kaunissaari increased the number of people visiting the island, and numerous school groups in particular were charmed by its nature and history.

A successful year depends on skilled personnel, who deserve praise for a job well done. Thanks also go to the Sports Committee and numerous cooperation partners who helped us promote wellbeing and the joy of sports.

*Anssi Rauramo
Head of the Sports Department*

Tilinpäätös 1.1.–31.12.2010

Käyttötalous

TULOT (euroa)	Liikuntalaitos- osasto	Ulkoliikunta- osasto	Hallinto- osasto	Kehittämis- yksikkö	Merellinen osasto	Liikunnanohjaus osasto	Liikuntatoimi yhteensä
Myyntitulot	4 175 979	723 197	15 768	97	3 886 166	1 364 101	10 165 308
Maksutulot	25 645	35 531	0	0	69 696	554	131 426
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	15 000	15 000
Vuokratulot	2 320 953	722 277	0	508	599 745	0	3 643 483
Muut tulot	5 129	41 442	0	0	14 732	772	62 075
Tulot yhteensä	6 527 706	1 522 447	15 768	605	4 570 339	1 380 427	14 017 292
MENOT (euroa)							
Palkat	5 877 411	5 537 397	959 696	1 099 534	1 988 717	1 285 913	16 748 668
Muut henkilöstömenot	2 038 187	1 907 010	328 869	374 075	682 669	450 650	5 781 460
Palvelujen ostot	1 998 177	1 956 179	396 907	663 190	1 778 117	383 050	7 175 620
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 969 693	2 086 305	73 143	102 618	761 370	263 612	6 256 741
Avustukset	0	0	0	15 213 343	0	0	15 213 343
Vuokrat	249 744	442 094	28 068	86 797	67 214	55 178	929 095
Sisäiset vuokrat	13 582 782	7 665 129	0	0	2 549 615	6 685	23 804 211
Muut menot	31 417	15 114	461	12 895	97 685	1 433	159 005
Menot yhteensä	26 747 411	19 609 228	1 787 144	17 552 452	7 925 387	2 446 521	76 068 143
TOIMINTAKATE	-20 219 705	-18 086 781	-1 771 376	-17 551 847	-3 355 048	-1 066 094	-62 050 851
Poistot	1 519 351	3 211 198	1 444	1 593 544	2 368 547	0	8 694 084
Tilikauden tulos	-21 739 056	-21 297 979	-1 772 820	-19 145 391	-5 723 595	-1 066 094	-70 744 935
MENOT (euroa)							
Uudisrakennukset	124 568	2 874 869	0	1 065 429	2 758 980	0	6 823 846
Perusparannustyöt	2 974 038	2 503 443	0	1 379 319	1 918 213	0	8 775 013
Irtaimen omaisuuden hankinta	418 676	389 965	0	195 161	198 088	0	1 201 889
Investointitalous yhteensä	3 517 282	5 768 277	0	2 639 909	4 875 281	0	16 800 748

Ohjatus liikunnan suoritteet vuosina 2008–2010

Liikunnanohjaus	Ryhmien määrä			Ohjatut tunnit			Asiakkaat			Käyntikerrat		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Aikuiset	156	158	194	2 185	2 157	3 352	5 896	8 946	15 610	26 524	31 294	36 022
Seniorit	502	541	461	6 850	7 002	7 040	9 886	11 154	11 844	101 540	104 152	96 650
Lapset ja nuoret	1 951	1 834	1 804	9 002	8 851	8 930	18 935	21 645	19 859	85 939	86 924	86 213
Lasten ja nuorten liikuntahankkeet			237			2 203			7 387			21 666
Erityisryhmät	296	293	299	4 187	4 439	5 255	3 599	3 664	4 966	34 909	35 067	27 633
Iltapäivätoiminta	80	22	18	1 405	445	270	926	351	218	130 07	4 613 13	2 267
Tapahtumat	25	11	4	130	108	18	986	9 357	3 668	2 073	9 357	3 668
Kuntosali, itsenäinen harjoittelu								4 600		13 823	174 281	139 450
Liikuntaneuvonta		141		89	141	95	63	138	69	63	138	69
Yhteensä	3 010	3 000	3 017	23 759	23 002	27 068	40 291	59 855	63 552	277 878	393 526	413 638
Lähiöliikunta	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Yhteensä	456	490	497	3 798	4 141	3 943	27 404	29 086	30 369	72 090	74 431	81 241
Henkilöstöliikunta	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Yhteensä	238	248	253	2 629	5 946	5 317	8 119	8 764	9 083	63 344	68 551	71 434
Ohjattu liikunta	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Kaikki yhteensä	3 704	3 738	3 767	30 186	33 089	36 328	75 814	92 967	103 004	413 312	536 508	566 313

Rastilan leirintäalueen yöpymisvuorokaudet vuosina 2008–2010

	2008	2009	2010
tammikuu	4 981	4 023	4 305
helmikuu	4 311	2 696	4 521
maaliskuu	4 315	3 034	4 869
huhtikuu	4 930	4 531	5 686
toukokuu	6 816	6 029	8 138
kesäkuu	12 164	13 288	13 623
heinäkuu	20 140	21 119	22 599
elokuu	12 972	14 429	15 426
syyskuu	6 129	5 741	6 639
lokakuu	5 862	6 159	5 871
marraskuu	4 582	4 350	4 863
joulukuu	4 335	4 448	4 227
Yhteensä	91 537	89 856	100 787

Venepaikat vuosina 2008–2010

Suoravuokrauspaikat	2008	2009	2010
Vuokratut	3 842	3 866	3 938
Vuokraamatta	126	123	101
Yhteensä	3 968	3 989	4 039
Venekerhot	2008	2009	2010
Yhteensä	7 597	7 597	7 597
Yhtiöiden venepaikat	40	40	40
Vieraspaikat	2008	2009	2010
Elisaaren ulkoilualue	102	102	102
Katajanokan vierassatama	100	100	100
Lähteelän ulkoilualue	52	52	52
Pihlajasaaren ulkoilupuisto	42	42	42
Kaunissaaren ulkoilualue	91	91	91
Yhteensä	387	387	387
Kaikki yhteensä	11 992	12 013	12 063

Kalastusluvat pyyntitavoittain vuosina 2008–2010

	2008	2009	2010
Uistelu	1 978	1 984	2 118
Verkko	2 203	2 350	1 975
Koukku	8	29	45
Pitkäsiima	76	88	100
Rysä	7	8	5
Katiska	190	205	156
Sukellus	1	0	1
Matkailija	527	475	578
Kilpailu	30	34	25
Suvanto	816	779	851
Koski	1 891	1 571	1 395
Tuulastus	4	9	4
Trooli	0	0	0
Aluskohtaiset	3	2	2
Yhteensä	7 734	7 318	7 255

Sisäliikuntapaikkojen käyntikerrat
vuosina 2008 – 2010

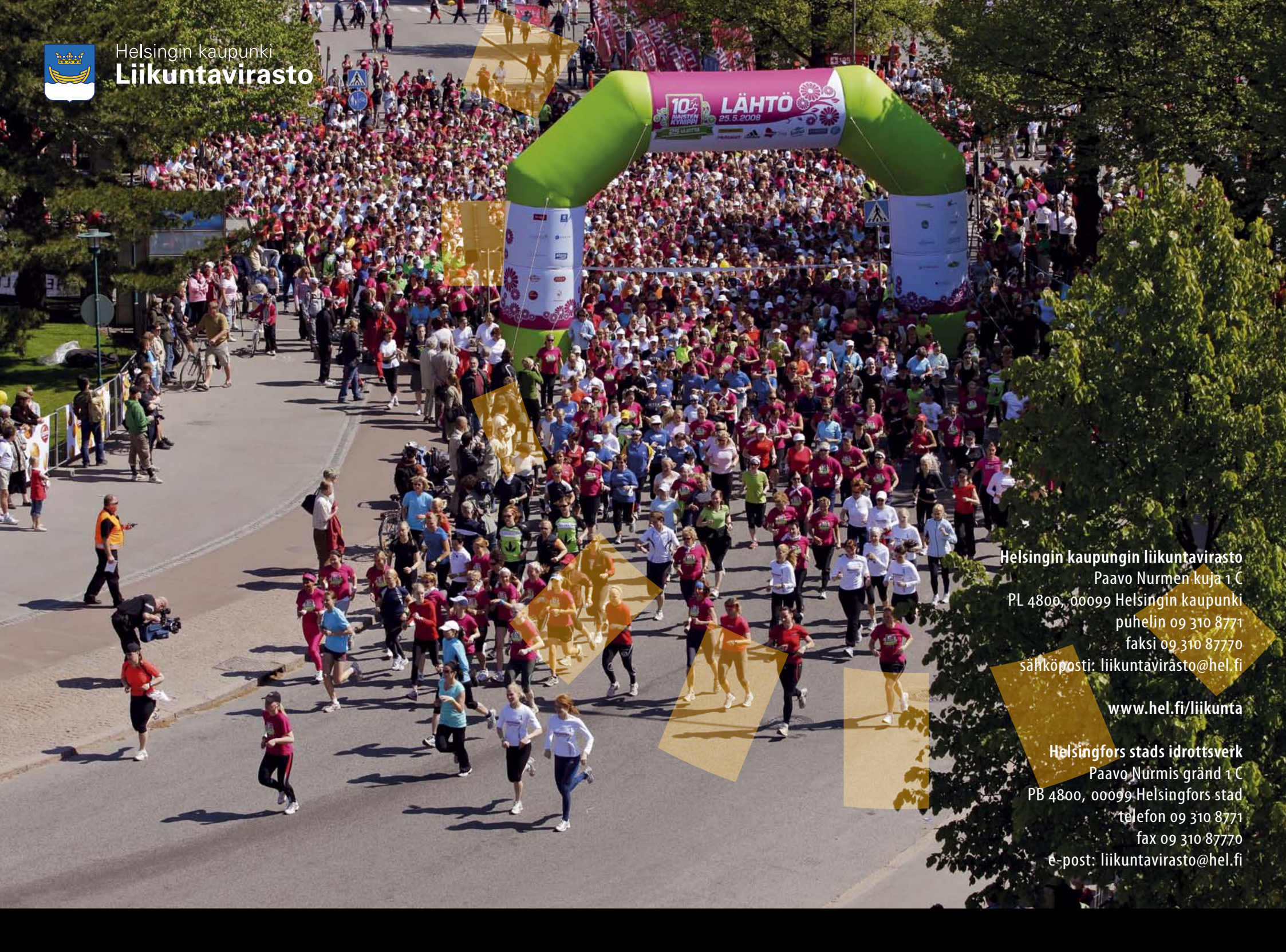
Liikuntapaikka	2008	2009	2010
Herttoniemenrannan liikuntahalli	35 274	28 076	35 072
Itäkeskuksen uimahalli	374 805	373 860	378 759
Jakomäen uimahalli	53 487	29 401	–
		kevät 2009	
Kampin liikuntakeskus	95 200	94 121	87 405
Katajanokan liikuntahalli	39 257	39 242	44 042
Kontulan kuntokellari	53 531	53 074	51 404
Kontulan skeittihalli	15 142	18 880	22 403
Kumpulán maauimala	89 692	124 840	133 363
Käpylinna	34 856	33 564	24 269
Latokartanon liikuntahalli		35 978	73 448
		syksy 2009	
Liikuntamyly	478 678	493 055	463 642
Maunulan liikuntahalli	113 322	122 940	126 271
Oulunkylän liikuntasalit	59 801	56 413	61 513
Oulunkylän jäähalli	61 517	51 702	53 266
Puistolán liikuntahalli	17 007	16 338	18 893
Pirkkolan kuntosalit	42 901	46 854	48 116
Pirkkolan palloiluhalli	42 424	28 890	31 606
Pirkkolan uimahalli	171 682	177 649	176 982
Pirkkolan jäähallit	174 531	160 339	136 229
Ruoholahden kuntotalo	58 771	53 449	28 808
		kevät 2010	
Ruskeasuon liikuntahalli	135 289	121 907	125 685
Töölön kisahalli	622 857	631 473	615 966
Uimastadion	245 275	238 546	263 229
Yrjönkadun uimahalli	147 196	145 740	148 715
Yhteensä	3 162 493	3 176 304	3 149 086

Julkaisija Helsingin kaupungin liikuntavirasto
Toimitus Tellervo Kivisaari
Kansikuva kuvio.com
Kuvat Antero Aaltonen
Ulkoasu Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kirjapaino Aksidenssi Oy, Helsinki 2011

Helsingin kaupunki
Liikuntavirasto

Helsingin kaupungin liikuntavirasto
Paavo Nurmen kuja 1 C
PL 4800, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin 09 310 8771
faksi 09 310 87770
sähköposti: liikuntavirasto@hel.fi

www.hel.fi/liikunta

Helsingfors stads idrottsverk
Paavo Nurmis gränd 1 C
PB 4800, 00099 Helsingfors stad
telefon 09 310 8771
fax 09 310 87770
e-post: liikuntavirasto@hel.fi